28 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1995 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 228 (982)

Ազգ
Azg armenian daily

Զանգվածային գործադուլներ ամբողջ Ֆրանսիայում

Այսօր, երեքշաբթի, բազմամարդ ցույցեր տեղի կունենան ոչ միայն մայրաքաղաք Փարիզում, այլեւ Ֆրանսիայի ամբողջ տարածքում: Հավանաբար մասնակից են տրամադրված տրանսպորտային բնագավառի աշխատակիցները, որոնք գրեթե ամբողջովին կաթվածահար են արել Փարիզ-Բորդո մայրուղին եւ սպառնում են 4 օր ի վեր շարունակվող իրենց գործադուլը շարունակել այնքան ժամանակ, մինչեւ վարչապետ Ալեն Ժյուպեն չի հրաժարվի հարկային սոցիալական կարգի իր սկզբունքների ծրագրից:

Անհանգիստ են նաեւ, ինչպես եւ անցյալ շաբաթ, ուսանողները, որոնք պատրաստվում են միլիոնանոց ցույց կազմակերպել հինգշաբթի օրը, պահանջելով կրթության եւ կեցության պայմանների բարելավում: Չորրորդ օրն է, Փարիզի օդանավակայան ժամանող ու մեկնող ուղեւորներին սպասարկում են կառավարության կողմից հատուկ առանձնացված ռազմական ավտոբուսները:

ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Հարվարդի համալսարանը մերժում է թուրքական կառավարության նվերը

Ռամկավար ազատական կուսակցության Մ. Նահանգների եւ Կանադայի շրջանային վարչությունը հայկական կազմակերպությունների ու մամուլի ուշադրությանն է ներկայացրել ամերիկյան կարեւոր թերթերից «Բոստոն Գլոբ» օրաթերթի նոյեմբերի 25-ի համարի առաջին էջի վրա լույս տեսած մի հոդված, խնդրելով հաջակերական արձագանք տալ թերթին ու հոդվածագրին՝ Ջոն Ցեմմային: ՌԱԿ վարչության նամակում մասնավորված է, որ առաջին անգամն է, որ նույն թերթում օգտագործվում է «հայկական ջարդեր» եզրաբանությունը, այնինչ 2 տարի առաջ «Բոստոն Գլոբը» 5000-ից ավելի բողոքի ստորագրություն էր ստացել «ադրբեջանցիներին ջարդող հայեր» արտահայտության համար:

Այս անգամ, «Թուրքական նվերը հարցադրումներ է առաջացնում» վերնագրի տակ «Բոստոն Գլոբը» գրում է, որ թուրքական կառավարությունը վերջերս 3 միլիոն դոլլարի նվեր է առաջարկել ամերիկյան գլխավոր համալսարաններից 4-ին, որոնցում գործում է արեւելագիտության բաժին: Այդ նվիրատվությունը, գրում է թերթը, սուր բանավեճեր է առաջացրել ամերիկյան համալսարաններում, որտեղ Թուրքիային մեղադրում են մութ անցյալում կատարած հայկական ջարդերի դիմաց ակադեմիական բարեկամություն կամ ներում գնելու փորձ անելու համար:

3 միլիոն դոլլարի նվերը տրվել է Հարվարդի, Պրինստոնի, Ջորջթաունի եւ Չիկագոյի համալսարաններին: Դրանցից առայժմ Հարվարդի համալսարանն է հրաժարվել, հակառակ որ այդ համալսարանի արեւելագիտության բաժինը 3.1 միլիոն դոլլարի կարիք ունի: «Մենք առաջինն ընդվզեցինք օտարերկրյա կառավարության կողմից գնվելու մտքից, ասում է նույն բաժնի տնօրեն Վիլյամ Գրահամը: Չենք տարփված չենք այդ գումարով, եթե դա է պայմանը»:

Հոդվածն ամբողջությամբ կհրատարակվի մեր առաջիկա համարներից մեկում:

«Նյու Յորք թայմսը» քննադատում է ժողովրդավարության վիճակը Հայաստանում

Ամերիկյան ամենաազդեցիկ «Նյու Յորք թայմս» օրաթերթում երեկ, նոյեմբերի 27-ին, Ստիվ Լըվայնի ստորագրությամբ լույս տեսած հոդվածը ըստ ամենայնի անմխիթար պատկեր է փոխանցում ժողովրդավարության եւ մարդու իրավունքների ասպարեզում Հայաստանում տիրող վիճակի մասին: Չորս տարի առաջ Վաշինգտոնում այն կարծիքը կար, գրում է թերթը, որ արեւմտամետ այս երկիրը շուտով ցույց կտա, թե ինչպես ժողովրդավարությունը կարող է ծաղկել նման դժվարին մի տարածաշրջանում: Սակայն այժմ, երբ ահագին ֆինանսական օգնություն է տրվել Վաշինգտոնից, Հայաստանի իմիջը սկսել է մթագնել այն մեղադրանքներից, որ կառավարությունը մանիպուլյացիայի է ենթարկել ազգային ընտրությունները եւ շարժվել իր գլխավոր ընդդիմությանը ճզմելու ուղղությամբ: Այսուհանդերձ, գրում է թերթը, Վաշինգտոնից նյութական օգնություն ստանալու գործը վտանգված չէ, քանի որ 3.5 միլիոն բնակչություն ունեցող այս երկիրը բազմաթիվ համակրողներ ունի, որը միացած ազդու լոբբինգին Հայաստանը դարձնում է Իսրայելից հետո մեկ գլխին ամենաշատ օգնություն ստացող երկիրը:

Վերջերս, գրում է հոդվածագիրը, կոնգրեսի առաջ վկայություն տալու ժամանակ, ԱՊՀ երկրներում ամերիկյան դեսպան Ջեյմս Կոլինզը խոստովանել է, որ վերջին ընտրություններում «էական անկանոնություններ» են արձանագրվել: Իր հերթին, մարդու իրավունքների հսկող հելսինկյան խմբի փորձագետ Ռաչել Դենբերը Մոսկվայում ասել է, որ Հայաստանը «հստակորեն նահանջել է մարդու իրավունքների ոգեւորությամբ պաշտպանողի իր նախկին դիրքերից», որպես օրինակ բերելով ոստիկանության բռնությունը եւ «կրոնական փոքրամասնությունների նկատմամբ հալածանքը»: Տես # էջ 2

ՀՐԱՄԱՆԱԳԻՐ

Վանո Սիրադեղյանը ընդդեմ թմրաբիզնեսի

Ընենկալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նոր կառուցվածքից, ինչպես հայտնեցին ՀՀ նախագահի մամուլի ծառայությունից, Հայաստանի Հանրապետության նախագահը նոյեմբերի 27-ին հրամանագիր է ստորագրել 1993 թվականի դեկտեմբերի 21-ի «Թմրաբիզնեսի եւ թմրամոլության դեմ պայքարի ամենագնեղա միջոցառումների մասին» հրամանագրում փոփոխություններ կատարելու մասին: Հրամանագրով թմրաբիզնեսի եւ թմրամոլության դեմ պայքարի ծրագրի մշակման ու իրականացման գործում հանրապետության նախարարությունների, վարչությունների, գերատեսչությունների, կազմակերպությունների աշխատանքների համարման կազմակերպական ապահովման նպատակով ստեղծված նախկին պետական միջգերատեսչական հանձնաժողովը վերանվանվում է թմրաբիզնեսի եւ թմրամոլության դեմ պայքարի ամենագնեղա միջոցառումների եւ անչափահասների հետ տարվող աշխատանքների պետական միջգերատեսչական հանձնաժողով, որի ղեկավար է հաստատվում Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի նախարար Վանո Սիրադեղյանը: Այդ պաշտոնավարությունից ազատվում է Ռաֆայել Բաղոյանը: Համաձայն

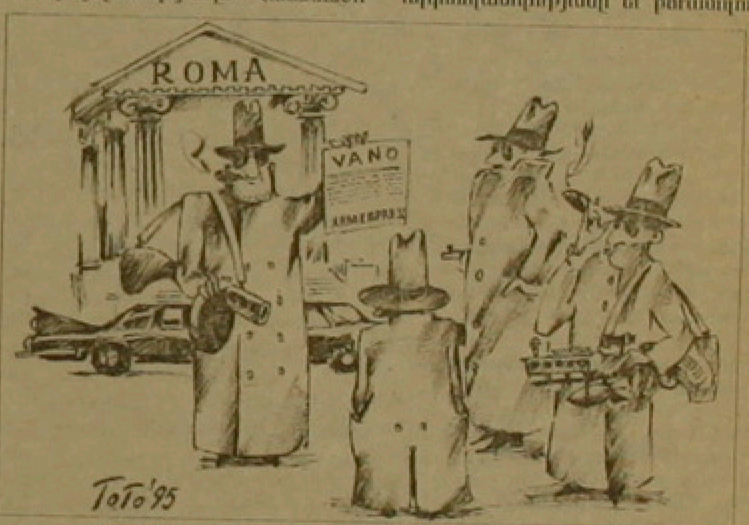

[illegible] նախարարների տեղակալները, «Ոչ ալկոհոլամոլությանը եւ թմրամոլու-

շտի կազմում ընդգրկվում են հանրապետության առողջապահության, ներքին գործերի, կրթության եւ գիտության, ազգային անվտանգության, մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի, ինչպես նաեւ սոցիալական ապահովության, զբաղվածության, բնակչության տեղաբաշխի եւ փախստականների հարցերի

թյանը» հասարակական կազմակերպության եւ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի ներկայացուցիչները: ՀՀ կառավարությանը հանձնարարվել է հրամանագրից բխող համապատասխան փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարել կառավարության համապատասխան ակտերում:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

Ատոմակայանը հասավ հզորության 75 տոկոսի

Հայկական ԱԷԿ-ի արտակարգ իրավիճակների ծառայության պետ Մարտուն Գեւորգյանը նոյեմբերի 27-ին տեղի ունեցած մամուլի ասուլիսում հայտնեց, որ 1995թ. օգոստոսի 1-ին Հայկական ԱԷԿ-ում ստեղծվել է արտակարգ իրավիճակների ծառայություն: Համանման ծառայություններ գործում են բոլոր ԱԷԿ-ներում: Մ. Գեւորգյանը նշեց, որ ատոմակայանն արդեն յուրացնում է իր հզորության 75 տոկոսի մակարդակը: ԼՏ

Բենզինի գինը բարձրացավ

ԵՐԵՎԱՆ, 27 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՓԱՄՏ: «Ակցիզային հարկի մասին» օրենքի ընդունումից հետո, վերջին օրերին հանրապետությունում դարձյալ բարձրացավ բենզինի գինը: Չնայած առեւտրի նախարարության մասնագետների կանխատեսումներին, որ բենզինի գնի բարձրացումը ակցիզային հարկի հետ կապված չի գերազանցի 10-15 տոկոսի սահմանը, այնուամենայնիվ մասնավոր լցակայաններում 20 լիտրի գինը հասավ 3000-3200 դրամի: Միաժամանակ բենզինի գնի նոր բարձրացմանը, մեզ հասած տեղեկություններով, հաջորդել են լցակայանների հրդեհման դեպքեր: Իհարկե, դժվար է ասել, թե դա որքանով է կապված գների նոր թռիչքի հետ:

Նոր ոտնձգություն սահմանում

Ադրբեջանի զինված ուժերի ստորաբաժանումները նոր ոտնձգություն են կատարել հայ-ադրբեջանական սահմանի հարավ-արեւմտյան հատվածի ուղղությամբ: Նոյեմբերի 27-ին, ժամը 13.40-ից 14.05-ը հակառակորդը խոշոր տրամաչափի գնդացիրներով գնդակոծել է Արարատի շրջանի Երասխավան բնակավայրի պաշտպանական դիրքերը: Ըստ ՀՀ պաշտպանության նախարարության մամուլի եւ լրատվության վարչության տվյալների, տուժածներ չկան: Հայաստանի զինված ուժերի ստորաբաժանումները հակառակորդին պարտադրել են դադարեցնել կրակը: Հայ-ադրբեջանական սահմանի մյուս հատվածներում նույն օրը, ժամը 16-ի դրությամբ, հարաբերական անդորրը պահպանվել է:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

Բորիս Ելցինը մեկնեց մերձմոսկովյան սանատորիա

ՄՈՍԿՎԱ, 27 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՌԻԱ-ՍՆԱՐՔ: ՌԴ նախագահ Բորիս Ելցինը այսօր դուրս գրվեց կենտրոնական կլինիկական հիվանդանոցից եւ մեկնեց մերձմոսկովյան սանատորիա, որտեղ գտնվելու է բժիշկների հսկողության տակ: Այդ մասին ՌԻԱ-ին հայտնեց նախագահի մամլո ծառայությունը: Մեկնելու կապակցությամբ նախագահն այսօր աշխատանքային հանդիպումներ չի անցկացնում, բայց այս շաբաթ դրանք նախատեսված են, նշեցին մամլո ծառայությունում:

«ԴՐՈ» ԴԱՏ

ՀՀ Սահմանադրությունը եւ Քրեական օրենսգիրքը հաճախակի են հակադրվում

Վկայում են ամբաստանյալների ծնողները

Ընդմիջումից հետո երեկ «Դրոյի» դատավարությունը վերսկսվեց վկաների հարցաքննությամբ: Գործով անցնող շուրջ 29 վկաներից առայժմ հարցաքննվել են 4-ը, որից 2-ը ամբաստանյալներ Թաթուլ Գարիբյանի եւ Հովհաննես Մկրտչյանի հայրերն էին: Նրանց ցուցմունքները հավելյալ բնույթ ունեին, քան ապացուցման, [illegible] հարցերում մեծապես անտեղյակ էին կամ անտեղյակ կոչվելն ավելի նպատակահարմար էր: [illegible] հարցումներն անորոշ պատասխանները զարմանք չէին հարուցում: Նրանցից դժվար էր որեւէ հանգամանք հստակել կամ բարդացնող ցուցմունքներ տալ, որքան էլ այն իրականության լինեն: Նման իրավիճակում էր հայտնվել Հովհաննես Մկրտչյանի հայրը, որն ամբաստանյալի պաշտպաններից խուսափելով նպատակով շատ հաճախ էր հակադրվում մեղադրող կողմին: ՀՀ Սահմանադրության 42-րդ հոդվածն անգամ այդ պահին շրջանցելու հնարավորություն է ընձեռում. «Մարդը պարտավոր չէ ցուցմունք տալ իր, ամուսնու եւ մերձավոր ազգականների դեմ»: Փաստաբան [illegible] կողմից հոդվածի հիշեցումը կանխեց հետագա [illegible] վեճերը եւ վկայի հարցաքննությունն ընդհատվեց: Տես # էջ 2

Դեյտոնից հետո Բոսնիայում նորից է սրվում իրադրությունը

ԳԱԳԻԿ ԲՈՒԼՂԱԴԱՐՅԱՆ

Դեյտոնի բանակցություններից հետո թվում էր, թե հակամարտ կողմերի ղեկավարների ստորագրած համաձայնագիրը կոչված է արմատավորելու խաղաղության գործընթացը Բոսնիայում: Սակայն, դեռեւս շուտ է խոսել իրական խաղաղության մասին: Առաջինն իր անհամաձայնությունը հայտնեց Բոսնիայի մահմեդա-խորվաթական դաշնության նախագահ Կրեշիմիր Զուբակը, որը «անբավարարի» գնահատեց 49 տոկոս բոսնիական տարածքի հատկացումը սերբական կողմին: Զուբակը հայտարարեց, որ դա միջազգային միջնորդների կողմից մահմեդականներին եւ խորվաթներին պարտադրված անընդունելի տարբերակ է, եւ ի նշան բողոքի, շաբաթ օրը հրաժարական տվեց: Իր հերթին, Սարաեւոյի սերբական մասի բնակչությունը նույն օրը իր դժգոհությունն արտահայտեց համաձայնագրով նախատեսված սերբերով բնակեցված շրջանները մահմեդական-խորվաթական իշխանությունների ենթակայությանը հանձնելու համար: Սերբական զինված ուժերի ներկայացուցիչը Գորաժդեի շրջանում նշեց, որ բոսնիական սերբերի զորքերի հրամանատար Մլադիչի հրամանով, սերբական զինված ուժերը դուրս չեն բերվի նշված տարածքից: Խորվաթները մերժեցին սերբերին Գորաժդեի շրջանում [illegible] ծով դուրս գալու հնարավորություն տալ: Երեկ ու երեկոյան լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ բոսնիական սերբերի առաջնորդ Կարաջիչը հայտարարեց, որ խաղաղությունը կարող է ամեն րոպե սրվել, եթե փորձեն ի կատար ածել Հաագայի միջազգային դատարանի իրեն ձերբակալելու որոշումը: Կարաջիչն ընդգծեց, որ այն կարող է պատճառ դառնալ մեծ արյունահեղության տարածաշրջանում: Բոսնիայում իրադրությունը մշտապես գտնվում է ԱՄՆ-ի ուշադրության կենտրոնում: Այդ մասին է վկայում հակամարտության մասնակիցների հասցեին արված նախազգուշացումը: Ինչպես երեկ հայտարարեց ԱՄՆ-ի պաշտպանության նախարար Ուիլյամ Փերին, ամերիկյան կողմը չի վերանայի ստորագրված համաձայնագիրը, ընդգծելով հանդերձ, որ նրա ու [illegible] սերբական կողմին չեն բավարարում: Ինչեւիցե, Բոսնիայում ծանր բեռված լարված խաղաղության մասին խոսելը դեռեւս վաղ է:

digitised by A.R.A.R.@

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունում

Նոյեմբերի 24-ին տեղի ունեցավ Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության հերթական նիստը, որը հանգամանորեն քննարկեց «ՀՌԱԿ կառույցներում ներկուսակցական աշխատանքի վիճակի եւ այն բարելավելու միջոցառումների մասին» հարցը: Վերլուծելով նշված բնագավառում վերջին տարիներին կատարված փորձն ու գործերի վիճակը, ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը մասնավորապես նշեց, որ կուսակցության կառույցներում գոյություն ունի ներկուսակցական աշխատանքի որոշակի պրակտիկա, որը հիմնականում համապատասխանում է ՀՌԱԿ կանոնադրության պահանջներին: Պարբերաբար անցկացվում են անդամական ժողովներ, վարվում է կուսակցական գործավարություն, հետեւողական աշխատանք է տարվում կուսակցական կառույցների ամրապնդման, կուսշարքերի ընդունելության եւ կուսանդամավճարների գանձման եւ մուծման ուղղությամբ: Ակումբների, շրջանակների ու Հանրապետական վարչության միջեւ գործում է կանոնադրությամբ նախատեսված տեղեկատվական կապերի որոշակի համակարգ: Ընդգծվեցին հատկապես կուսակցության Գյումրիի, Գորիսի եւ որոշ այլ կառույցներում ներկուսակցական աշխատանքի բարելավման միտումները:

Քննադատորեն եւ ինքնաքննադատորեն գնահատելով կացությունը, ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը արձանագրեց նաեւ, որ ներկուսակցական աշխատանքի բնագավառում տեղ են գտել լուրջ թերություններ ու բացթողումներ: Դեռեւս բավարար չի կարելի համարել Երեւան քաղաքի որոշ ակումբներում եւ շրջանակներում կուսակցական գործավարության վիճակը: Նկատվել են անդամական ժողովների անցկացման կանոնադրությամբ նախատեսված պարբերականության խախտման դեպքեր, որոշ ակումբներ աշխատում են տարերայնորեն, առանց աշխատանքային պլանի: Դեռեւս անբավարար է ֆինանսական գործունեության դրվածքը, մասնավորապես անդամավճարների մուծման եւ գանձման վիճակը: Կան ակումբներ, որոնք ժամանակին չեն ներկայացնում անդամավճարների մուծման վճարագրերը եւ միացյալ հաշվետվությունները: Ակումբների որոշ վարչությունների եւ դիվանների աշխատանքի համար բնորոշ է դարձել տնավարի գործելաոճը: Ցածր պատասխանատվության եւ զուտ ձեւական մոտեցման հետեւանքով որոշակի բացասական դեր է խաղացել նաեւ առանձին ակումբների ձեւավորման «կլանային» կամ ազգակցական մոտեցումը, ինչը եւ ԿՎ-ի կողմից պատշաճ հսկողություն չսահմանելու պայմաններում այդ թերության առանձին ակումբների ինքնալուծարման կամ լուծարման եզրին կանգնելու պատճառ դարձավ: Որպես ներկուսակցական աշխատանքի լուրջ թերացումների պատճառ եւ հետեւանք ի թիվս այլ հանգամանքների ինքնաքննադատաբար նշվեց նաեւ ԿՎ դիվանի որոշ անդամների աշխատանքի կաբինետային ոճը եւ թույլ կապը ակումբների հետ:

Քննարկման արդյունքում ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը նախանշեց գործնական միջոցառումներ եւ ընդունեց համապատասխան որոշում՝ ուղղված կուսակցության կառույցներում ներկուսակցական աշխատանքի բնագավառում տեղ գտած թերությունների ու բացթողումների վերացմանն ու գործերի արմատապես բարելավմանը: Քննարկվող հարցի կապակցությամբ զեկուցումով հանդես եկավ ՀՌԱԿ ԿՎ ատենադպիր Համլետ Դալլաքյանը: Նիստում ելույթ ունեցան ՀՌԱԿ ԿՎ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը, փոխատենապետ Գագիկ Գալստյանը, վարչության անդամներ - Ստեփան Ստեփանյանը, Համլետ Կարապետյանը, Հարություն Առաքելյանը, Հարություն Կարապետյանը, Ալեքսանդր Թադեւոսյանը, ՀՌԱԿ ԿՎ գրասենյակի վարիչ Վաչագան Գալստյանը:

Որոշվեց համապատասխան շրջաբերականներ ղրկել շրջանակներին ու ակումբներին:

12 տարի առաջ ԱՄՆ-ում ստեղծված «Ինտերնյուս» հասարակական միջազգային կազմակերպությունը, որն իր մասնաճյուղերն ունի աշխարհի մի շարք երկրներում, այդ թվում Ֆրանսիայում, Ռուսաստանում, Բելառուսում ու Ղազախստանում, լայն աշխատանք է ծավալում նաեւ Անդրկովկասում: 1995 թ. օգոստոսին Թբիլիսիում հիմնված Անդրկովկասյան մասնաճյուղը, որը արդեն շրջանի անկախ հեռուստաընկերությունների համար կազմակերպել է 6 սեմինար, այժմ Երեւանի «Անի» հյուրանոցում անցկացնում է եւս երկու սեմինար, որին մասնակցում են նախկին «Ա1» («Միստեր»), Գյումրիի «Շանթ», Աշտարակի, Հրազդանի, Ստեփանավանի, Գորիսի «Արցախ», Վանաձորի «Ինտերկապ» հեռուստաընկերությունների լրագրողներն ու օպերատորները: Նոյեմբերի 26-ին նրանք ստորագրեցին մի հուշագիր, որով ստեղծվեց հայկական անկախ հեռուստաընկերությունների ցանց: Ո՞րն է այդ ցանցի նպատակը: Անդրկովկասյան մասնաճյուղի ծրագրերի համակարգող Գենադի Ույմբեզաշվիլու կարծիքով, այսուհետեւ կպահպանվի ցուցադրվող տեսաֆիլմերի հեղինակային իրավունքը:

ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Անկախ հեռուստակայանները միավորվում են «Ինտերնյուսի» օգնությամբ

Այսինքն, հեռուստաընկերությունները միասնաբար եւ օրինական ճանապարհով կարող են գնել արտասահմանյան ֆիլմեր կամ հեռուստածրագրեր, որոնք էլ կհեռարձակվեն տեղական կայանների միջոցով: Բացի այդ, տեղական հեռուստակայանները իրենց պատրաստած նորությունների կպատրաստեն համատեղ ծրագրեր, որոնք նույնպես կցուցադրվեն տեղական հեռուստաալիքներով: Արդեն չորս ամիս է, Վրաստանում գործում է նման ցանց: Բորժոմում անցկացված հանդիպման ժամանակ, որին մասնակցում էին Ուկրաինայի, Բելառուսի, Ռուսաստանի, Ղազախստանի եւ Վրաստանի ներկայացուցիչները, ստեղծվեց Միջազգային հեռարձակման համակարգ, որն այսուհետեւ հեռուստածրագրեր կգնի ԱՊՀ երկրների համար: Հայաստանից այդ համակարգին մինչեւ այժմ անդամակցել է միայն Գյումրիի «Շանթ» հեռուստաընկերությունը եւ եւս մի անկախ ընկերություն Ադրբեջանից: Վերադառնալով «Ինտերնյուսի» անդրկովկասյան մասնաճյուղին, նշենք, որ բուն ներկայացված ծրագրերի, Վրաստանն ու Հայաստանը ստացել են USAID-ի եւ Սորոս ֆոնդի այսպես կոչված գրանտ, որից 200 հազարական դոլար կտրվի Թբիլիսիի եւ Երեւանի մասնաճյուղերին: Գումարը կօգտագործվի ոչ միայն տեխնիկական սպասարկման, այլեւ հանրապետության սահմաններում շաբաթական եւ Անդրկովկասի համար ամսական հեռուստածրագրեր կազմելու համար: Երեւանյան երկու սեմինարը հիմնականում նվիրված է հեռուստալրագրողների մասնագիտացման հարցերին, որին մասնակցում են հայաստանցի 12 լրագրող եւ օպերատոր, ինչպես նաեւ ֆրանսիացի եւ ամերիկացի 4 խորհրդատու: Սեմինարի ընթացքում լրագրողները նկարահանում, մոնտաժում եւ վերջնական ռեպորտաժներ են պատրաստում, օգտագործելով այդ նպատակի համար Երեւան բերված ժամանակակից տեսախցիկները եւ մոնտաժման սարքավորումները:

ՏԱԹԵՎ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

«Նյու Յորք թայմսը» քննադատում է ժողովրդավարության վիճակը Հայաստանում

Սկիզբը էջ 1

«Արեւմտյան գնահատումներում սխալն այն է, իր հերթին ասել է ՀՀ նախագահի մամուլի քարտուղար Լեւոն Զուրաբյանը, որ նրանք ժողովրդավարության մակարդակը համեմատում են արեւմտյան ստանդարտներով, այլ ոչ թե այն պետք է համեմատել խորհրդային ժամանակների հետ»:

Արեւմտյան որոշ դիվանագետներ, գրում է Ստիվ Լըվայնը, զարմանք են հայտնում, թե ինչու պրն Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը ձեռքում այդքան իշխանություն ունենալով հանդերձ հալածում է դաշնակներին:

«Այս բոլոր մարդիկ, որոնք երկիրն են ղեկավարում, կրթվել են խորհրդային դրության տակ», վերջում իր կողմից ասել է Լորիս Ճգնավորյանը: «Տեր-Պետրոսյանը ծնվել է բռնապետի օրով, հետեւաբար պետք է ինքն էլ բռնապետ լինի»:

Խմբագրության կողմից ավելացնենք, որ հասկանալի, ինչ վերաբերում է այս վերջին կարծիքին, մենք լրջորեն կասկածում ենք այս հայտարարության թե ձեւին եւ թե բովանդակությանը եւ ընդհանրապես հոդվածագրի պարկեշտությանը՝ իրավիճակներն ու խոսքերը վերարտադրելիս: Այլապես ստացվում է, որ օրինակ, հիտլերյան բռնապետության մոլեգնության տարիներին ծնված եւ դաստիարակված Հելմուտ Քոլը անպայման բռնապետ պետք է լիներ այսօր:

«ԴՐՕ»-ԴԱՏ

ՀՀ Սահմանադրությունը եւ Քր. օրենսգիրքը հաճախակի են խախտվում

Սկիզբը էջ 1

Վկաներից Հայկ Գեղամյանը (նախկին ազատամարտիկ), որին է վերագրվում Ա. Արծրունու գրասենյակում «կռիվ սարքելու» պատմությունը ու Աշոտ Ներսիսյանի անուղղակի մասնակցությունը նրան, կրկին մեր խմացածին ոչինչ չավելացրեց: Ցուցմունք տվողը հայտնեց, որ Աշոտի ներկայությունն այդ պահին իր համար էլ անակնկալ է եղել եւ մինչեւ օրս էլ իրեն անհայտ է նրանց կռվի իրական պատճառը:

Վկաներից Ավետիք Օհանյանը, կրկին նախկին ազատամարտիկ, պատասխանեց մի կարեւոր հարցի՝ ՀՅԴ-ի ջոկատների կազմում Արցախ մեկնելու համար անկետաներ լրացնելն անընդունելի է եղել: Մեկնողներից միայն հավատն ու հեռախոսահամարն են վերցրել, ծնողների միակ զավակին կամ արյունակցին մարտում կորցրածին Արցախ ուղարկելն անցանկալի է եղել ու դրանից խուսափել են: Գալով ապահովական խորհրդին, վկան հայտնեց, որ դա նախկին մարտական խորհուրդն էր, որն, իր լսելով, ապահովական կոչվեց 1992 թ. վերջերին: Պատճառն այն էր, որ կազմավորվում էր պետական բանակ եւ մարտական ջոկատներ այլեւս չէին ուղարկվում: Դաշնակցությունը նույնպես կամավորներից կազմավորեց Շուշիի գումարտակը, որը դրվեց ԼՂՀ պաշտպանական խորհրդի տրամադրության տակ: Կուսակցության պարտավորությունը գումարտակը սնունդով, հագուստով եւ մարդուժով ապահովելն էր: Զենք տրամադրելու մասին իրեն ոչինչ հայտնի չէ, քանի որ այդ շրջանում ինքն արդեն աշխատանքի էր անցել պետական կառույցում: Նախագահողը հրապարակեց նրա նախաքննական ցուցմունքը, որում նշված էր, թե մարտական խորհուրդը վերափոխվեց ապահովական խորհրդի: Ա. Օհանյանը քննիչի ծեծով գրված այդ տողերը համարեց կեղծ ու կրկին պնդեց իր ասածը:

Ս. Պ.

Բուենոս Այրեսում անցկացվեց «Հայաստանի շաբաթ»

Արգենտինայում Հայաստանի դեսպանությունը Բուենոս Այրեսի Unicenter Shopping կենտրոնի շենքում վերջերս նախաձեռնել եւ կազմակերպել էր «Հայաստանի շաբաթ»: Ծրագրում ընդգրկված էին հայկական խոհանոցի ցուցադրական դասընթաց, կիրառական արվեստի ցուցահանդես, նորաձեւությունների ցուցադրում (Unicenter-ի հետ համատեղ), հայկական պարարվեստի ներկայացում: ՀՀ ԱԳՆ մամուլի եւ հասարակայնության հետ կապերի ծառայությունից Նոյյան տաղան գործակալությանը հայտնեցին, որ «Հայաստանի շաբաթին» իր ակտիվ մասնակցությունն է բերել նաեւ տեղի «Հայ կենտրոնը»: Unicenter Shopping-ի ներկայացուցիչների հետ պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել հետագայում եւս կազմակերպել նման միջոցառումներ: *ՆՏ*

Դեղորայքով լի հերթական ինքնաթիռը վայրէջք կատարեց «Զվարթնոցում»

Նոյեմբերի 26-ին «Զվարթնոց» օդանավակայանում վայրէջք կատարած ամերիկյան բեռնատար ինքնաթիռը Հայաստան է բերել 5 տոննա դեղորայք: Դրանք հիմնականում ջերմն իջեցնող, ցավազրկող, հակաբորբոքային, հակաալերգիկ դեղամիջոցներ են, որոնք ամերիկյան միացյալ հայկական հիմնադրամը տրամադրել է հանրապետության բուժհիմնարկներին: Ինչպես Արմենպրեսի թղթակցին հաղորդեց Հայաստանի առողջապահության փոխնախարար Գագիկ Շմավոնյանը, այս տարի սա արդեն յոթերորդ ինքնաթիռն է, որը մարդասիրական օգնություն է բերել ԱՄՆ-ից: Մինչեւ տարվա վերջ սպասվում է դեղորայքով բեռնված եւս երկու ամերիկյան ինքնաթիռ:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Ով է ստում՝ Թուրա՞նը, թե՞ «Գերմանական ալիքը»

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 27 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՄՆԱՐԵ: ԼՂՀ նախագահի մամլո քարտուղար Ալեքսանդր Գրիգորյանը ծիծաղաշարժ անվանեց Բաքվի Թուրան գործակալության հաղորդումը, որը «Գերմանական ալիք» ռադիոկայանը վկայակոչելով տեղեկացրել էր Ստեփանակերտում նոյեմբերի 24-ին իբր տեղի ունեցած բողոքի բազմամարդ հանրահավաքի մասին, որի մասնակիցները պահանջել են իրենց սոցիալական վիճակից:

Մամլո քարտուղարի խոսքերով, հիշյալ աղբյուրները պետք է եւ ուրիշին վերագրեին Լեռնային Ղարաբաղից ստացվող «բեմ լուրերին» եւ որոշել են պարզապես գրանցել «մասից ծծել»: «Հարկավոր էր ինչ-որ ձեւով զուգահեռություն պահպանել Ադրբեջանի հետ, որտեղից վերջին օրերին բազմաթիվ հաղորդումներ էին ստացվել այդ հանրապետությունում տեղի ունեցած անկարգ դեպքերի մասին», ասաց Գրիգորյանը:

ՇՆՈՐՀԱՆԴԵՍ

«Բոժոլե» գինին մուտք գործեց Հայաստանի շուկա

Նոյեմբերի 24-ին հայաստանյան շուկա մուտք գործեց ֆրանսիական նորաստեղծ գինիներից ամենաբարձր որակն ապահովող «Բոժոլե» գինու «Բոժոլե Նուվո» տարատեսակը: Ճարտարապետների միության սրահներում անցկացված շնորհանդեսի նպատակն էր համեստ միջոցով հրավիրվածներին ծանոթացնել հանրաճանաչ գինու այդ տեսակին: Շնորհանդեսը բավականին ճոխ մի երեկույթ էր, ուր ջազ-բենդի ընկերակցությամբ կարելի էր ճաշակել ֆրանսիական ուտեստներ, միաժամանակ գնահատելով Անդրեյ Միկոյանի «Աստղ» նորաձեւության կենտրոնի նոր ծրագիրը: Երեկույթի ընթացքում խաղարկվեց նաեւ «Բոժոլե Նուվո» վիճակախաղը, էլ ավելի ջերմացնելով բավականին անկաշկանդ մթնոլորտը: Ի դեպ, այսուհետ, արդեն կայացած ավանդության սկզբունքով, նոյեմբերի 24-ը Հայաստանում նշվելու է որպես «Բոժոլե Նուվո»-ի տոն:

«Բոժոլեի» տարածման փորձառությունը տարվում է տարբեր մակարդակներով. գինու տարածումը Ֆրանսիայից եվրոպական երկրներ կատարվեց չափազանց արագ: Այնուհետեւ «Բոժոլեն» լայն ճանաչման արժանացավ ԱՄՆ-ում, Կանադայում եւ Ճապոնիայում: Արդեն այսօր գինին մեծ պահանջարկ ունի ռուսական շուկայում:

Հինգերորդ հանրապետությունում «Բոժոլե Նուվո»-ի շուրջ 65 տոկոսը վաճառվում է խոշոր առեւտրական կենտրոններում, հյուրանոցներում եւ ռեստորաններում: Գինին մեծ հաջողությամբ մրցում է «Բորդո», «Կոտ Դյու Ռոն» եւ այլ հայտնի գինիների հետ: Արտասահմանյան շուկաներում «Բոժոլեի» ներմուծման խնդիրներով զբաղվող կազմակերպություններն են «Բոժոլե» գինու միջմասնագիտական միությունը Sopexa ֆիրմայի հետ համատեղ:

Հաջողություն մաղթելով «Բոժոլեին» ուզում ենք հուսալ, որ հայրենական լավագույն գինիները նույնպես իրենց արժանի տեղը կզբաղեցնեն միջազգային շուկայում, վերստին դառնալով Հայաստանի հեղինակության անբաժանելի մասը:

Ա. Ն.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
[illegible]
[illegible]
«Ազգ» թերթի [illegible]
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ԴԻԼԱՆԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
[illegible] ՊԱՎԵԼ ՊԱԼԱՔԵԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային սարքերով
«Ազգ» թերթի
Ցրումը «Ազգին» պատկանում է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ

Վազգեն Սարգսյան. «Այն օրից, երբ ՀԱԲ-ը չկրակեց, երկրապահներն արժանի են մեծագույն հարգանքի»

ԵԿՄ-ն կիսառազմական կառույց է

Նոյեմբերի 25-ին Երկրապահ կամավորականների միության 2-րդ համագումարը շարունակելով աշխատանքները, ընտրեց վարչության նոր կազմ: Նախագահ վերընտրվեց ՀՀ պաշտպանության նախարար Վազգեն Սարգսյանը: Այցելություններ նրան կազմակերպության Երեւանի շրջանային բաժանմունքներ: Մարտական գործողություններում առավել աչքի ընկած երկրապահներին հանձնվեցին պարգեւներ, խրախուսանքներ:

Որոշվեց, որ միությունն իր հետագա գործունեության ընթացքում պետք է հիմնվի ոչ թե ջոկատների, այլ շրջանային բաժանմունքների վրա:

Համագումարի վերջում, իր խոսքում համառոտ, ծավալուն ելույթ ունեցավ Վազգեն Սարգսյանը: Ըստ ԵԿՄ-ի նախագահի, երկրապահ կամավորների ամենամեծ արժանիքը Հայաստանի սահմանների պաշտպանությունն էր: Հայրենիքի այդ նվիրյալների թիկունքում ստեղծվեց Հայաստանի պետական բանակը, որը հետագայում համալրվեց նաեւ նրանցով:

Երկրապահների երկրորդ ամենամեծ արժանիքը Հայաստանում քաղաքացիական պատերազմ չսանձազերծելն էր, ինչից չկարողացան խուսափել հարեւան հանրապետությունները 1989-90 թթ.-ին, երբ ամենուրեք պայթյուններն էին երկրում, չկար իշխանություն եւ խուրհից անգամ կրակ էր բռնկվում, չխառնվեց ոչ մի քաղաքական սողանքություն: «Այն օրից, երբ ՀԱԲ-ը չկրակեց եւ մենք համախմբվեցինք նորաստեղծ Գերագույն խորհրդի շուրջ, երկրապահներն արժանի են մեծագույն հարգանքի», ասաց Վազգեն Սարգսյանը: Նա համոզմունք հայտնեց, որ երբ այսօր իրենց մեղադրում են այն հարցում, թե խառնվում են Հայաստանի ներքին քաղաքական կյանքին, ապա դա անում են ոչ թե ինչ որ քաղաքական ուժի շահը, այլ ստեղծված ներքին կայունությունը արկածախնդիրներից պաշտպանելու նպատակով: Նրա խոսքերով, կուսակցությունները կգան ու կգնան, բայց այդ կայունությունը պահպանելու ընդհանուր շահագրգռությունը կմնա: «Մենք չպետք է թույլ տանք, որ մեզ (հատկապես տեղական կազմակերպություններին) դարձնեն քաղաքական գործոն եւ փախցնեն ուրիշ մեկին», ասաց ԵԿՄ-ի նախագահը եւ պաշտպանության նախարարը:

Վազգեն Սարգսյանը երկրապահների կատարած լավագույն գործերի թվին դասեց նաեւ այն, որ նրանք Հայաստանը փրկեցին աղանդների ժանտախտից:

Այնուհետեւ պրն Սարգսյանը նշեց, որ ԵԿՄ-ն կիսառազմական կառույց է, իսկ երկրապահները ժամանակի ընթացքում պետք է սառեցվեն բանակի մոբիլիզացիոն ռեզերվի մեջ եւ հնարավոր պատերազմի ժամանակ դառնան հրամանատարական անձնակազմ: Միության կարեւորագույն խնդիրներից մեկը նա համարեց զինծառայողների սոցիալական պաշտպանվածության ոլորտում տարվելիք հետեւողական աշխատանքը: Այս խնդիրն ավելի համապատասխանորեն լուսաբանելու նպատակով դիմեցինք ԵԿՄ-ի վարչության նորընտիր անդամ, հանրապետական կուսակցության անդամ Աշոտ Աղաբաբյանին, որը հայտնեց, թե նախատեսում է կազմակերպության գործարար անդամների օգնությամբ հայթայթված ուրույն գումարներ կենտրոնացնել հանրապետության խնայդրամարկղերում եւ բանկերում: Զոհված ազատամարտիկների ընտանիքների համար կբացվեն հատուկ հաշիվներ եւ կտրվեն համապատասխան գրքույկներ: Աղաբաբյանը հույս հայտնեց, որ եկող տարի միությունը շատ կհզորանա, քանի որ իրենք նպատակ ունեն դիմել ՀՀ կառավարությանը երկրապահներին որեւէ գործարան սեփականաշնորհելու արտոնության խնդրանքով: Այդ գործարանում մեծ մասամբ կաշխատեն հաշմանդամ ազատամարտիկները, նրանց կանայք եւ երեխաները: Կան նաեւ այլ ծրագրեր, որոնք պետք է իրականացվեն 1996թ.-ին: Դրանք նպատակ ունեն հայրենիքի համար արյուն սված բոլոր այն քաջորդիներին ցույց տալ, որ իրենց մարտական ընկերները պատրաստ են՝ օգնել նրանց:

Նշենք, որ գործարան սեփականաշնորհելու եւ զոհված ազատամարտիկների ընտանիքներին աջակցություն հատկացնելու խնդիր իր առջեւ դրել է նաեւ «Հայաստանի զոհված ազատամարտիկների ընտանիքների միությունը»: Այս կազմակերպությունը մեկն է ՀՀ արդարադատության նախարարությունում գրանցված ավելի քան 30 բարեգործականներից, որոնք նպատակ ունեն օգնել զոհված ազատամարտիկների ընտանիքներին: Սակայն Երկրապահ կամավորականների միության 2-րդ համագումարին հաջորդած մամուլի ասուլիսում պարզվեց, որ բոլոր այդ կազմակերպությունները «ներկայումս գտնվում են ֆինանսական ճգնաժամի մեջ եւ խորհրդանշական կերպով պահպանում են միայն իրենց վարչությունները» (ՀՀ պաշտպանության փոխնախարար Աստվածատուր Պետրոսյան): Այդուհանդերձ ՀՀ պաշտպանության նախարար Վազգեն Սարգսյանի խոսքերով, երբ կազմակերպությունները ցանկություն ունեն օգնել զոհված ազատամարտիկի ընտանիքին, ապա երկրապահները կօժանդակեն նրանց:

ԳԱԳԻԿ ՄԱՐՏՈՅԱՆ

Երկրի իսկական տերերը

Նոյեմբերի 25-ին լրացավ Մոնթե Մելքոնյանի 38-ամյակը

«Արդեն երրորդ տարին է, նշում ենք Մոնթեի տարեդարձը: Հայաստանցիներն ու ղարաբաղցիները ճանաչում են նրան իբրեւ զինվորի: Այսօր նպատակ ունենք ներկայացնել նրա՝ մինչ ղարաբաղյան գործունեությունը», շաբաթ օրը Նաիրի կինոթատրոնի դահլիճում հավաքվածներին դիմեց Մոնթե Մելքոնյան հիմնադրամի ներկայացուցիչ էդիկ Բաղդասարյանը: Մինչ այդ ներկաների համար ցուցադրվեց նրա «Դեպի ծով են հոսում բոլոր գետերը» ֆիլմը՝ (Մ. Մ. հիմնադրամի եւ ՀՀ պաշտպանության նախարարության նախաձեռնությամբ) նվիրված Մոնթեի ծննդյան 38-ամյակին:

Պտտվում է երկրագունդը, ու ֆոնի մեջ էկրանին գնում-գալիս են նոյեմբերը, ոսկեդեղին տերեւները, գնացքի լցված վագոնը, հնչում է Չարենցի «Յարդագողի ճամփորդները», իսկ աշխարհում 92-ի նոյեմբերի 25-ն է... «Ես մեծացա՞ծ եմ», հարցնում է դռնից ներս մտնող Մոնթեն, հետո պատմում է նոր վերջացած մարտից: Հետո՝ էկրանին պատերազմի՝ սովորական դարձած տեսարան, Մոնթեն հրասայլի վրա, լսվում է Մեսրոպյանի երգը՝ «Իմ հոգու մարգարիտները խոզերի առաջ դու չցնես»: Ֆիլմի վերջում սպասվածի նման փռուր-փռուր է լինում ֆիլմի սկզբում երեւացած պաստառը՝ պաշտի մեծ ժամացույցը: Խրամատի մեջ Մոնթեի դանդաղ քայլը անշարժանում է, շրջվում է, էկրանին Մոնթե Մելքոնյանի ժպտացող դեմքն է՝ վերջին կադրը:

Գեղարվեստորեն հագեցած ֆիլմը, հանդիսատեսի ջերմ ընդունելությանն արժանացավ: «Ինձ համար Մոնթեն մտավորական էր, որ փնտրում էր Հայաստանի ու նրա հարեւանների փոխհարաբերությունների կերպը, նրա շուրջ հավաքված ակադեմիկոսները, բոլորն համոզված էին, որ նա ավելի ուղղորդված էր տեսություն ստեղծելու, քան մասնակցելու դրան: Գիտնականների մեջ համոզված կարծիք կար, թե ինքը չէր այն մարդը, որ պիտի Ղարաբաղ գնար, բայց աշխարհում չկար մեկը, որ նրան պիտի ասեր, թե ինչ անի ու ինչ անի», ասաց ազգագրագետ Հրանուշ Խառատյանը: «Մտավորական մեծ ընդունակությունների տեր էր, գործնական մտավորական եւ գործունյա մարդ», ընկերոջը բնութագրեց Ալեք Ենիգոմշյանը Բեյրութից: Նա ծանոթացրեց Մոնթեի՝ Լիբանանում եւ Պարսկաստանում գործունեությանը. «Նրա կեցվածքը հեռու էր մենաշխրական լինելուց, ասաց նա: 83-ին ԱՍԱԼԱ-ի շարքերում տեղի ունեցած պառակտումը եւ նրա շարքերից հրաժարումը պայքարից՝ հրաժարում չէր նշանակում»: 85-ին ձերբակալություն Փարիզում, ընդհատակյա կյանք, փախստականի վիճակ: «Բանտարկության լուրն իմանալով ուրախացա, գոնե հիմա տեղը գիտեի, նամակագրական կապ կար», ասաց կինը՝ Սեդան: Մոնթեի տարեդարձի հիշատակության օրը հարցազրուցաստաբանի վերածվեց: Լրագրող Հրայր Մաթեւոսյանը հիշեցրեց, որ սփյուռքյան մամուլում Մոնթեի անունը հաճախ իբրեւ դավաճան է որակվում: «Մոնթեն պաշտպանության կարիք չունի, ասաց Ալեք Ենիգոմշյանը, ով մեր դավաճանի անուն են ուզում կպցնել նրան, ոչնչով չեն փաստել իրենց մասնակցությունը Ղարաբաղյան պատերազմին»:

«Լավագույն տղերքը հեռանում են, որ երբեմն-երբեմն էլ հետ չդառնան» էր գեղ երեկոյին ներկա Ռուբեն Հախվերդյանը:

Երգիչը Մոնթեի հետ հիշեց նաեւ Արթուր Մկրտչյանին, Լեոնիդին, Ասլիկ Աշոտին: «Մոնթեն ազնվագույն տղա էր, էս հողի տերը: Նա թագավորի սեղանից հաց չվերցրեց», ասաց Ռուբենը:

ԱՆԱՀԻՏ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

«Անվճար» կերոսինը հայ կենսաթոշակառուների կարողություններից վեր է

ԵՐԵՒԱՆ, 27 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐՔ: Հայաստանի կենսաթոշակառուների միջոցները չեն ներում ԱՄՆ-ի կառավարության ուղարկած հումանիտար կերոսինն ստանալու համար, որի բաշխումն իր վրա է վերցրել չունեւորներին սոցիալական օգնություն հատկացնող «Փարոս» ծրագիրը: Այդ մասին այսօր հայտարարեցին Երեւանի վետերան մանկավարժների ակումբի ներկայացուցիչները ՀՀ Ազգային ժողովի սոցիալական հարցերի, առողջապահության եւ բնապահպանության հանձնաժողովի փոխնախագահ Գեղամ Ղարիբջանյանի հետ հանդիպման ժամանակ: 4000 դրամը, որ հարկավոր է մուծել վառելիքի կտրոններ ստանալիս, կրկնակի գերազանցում է ամենամսյա կենսաթոշակը: Ղարիբջանյանը հայտնեց, որ այդ մուծումները հատկացվելու են կերոսինի պահպանման, առաքման ու բաշխման ապահովմանը: Նրա խոսքերով, դեսպանությունը չի նախատեսում հումանիտար կերոսինի հետ կապված ծախսեր, ուստի կառավարությունն ստիպված է այդ գումարը գանձել բնակչությունից:

«Հրազդան» մարզահամալիրի տոնավաճառում կտեղադրվեն տաղավարներ

«Հրազդան» մարզահամալիրի տարածքում գործող տոնավաճառը քաղաքակիրթ տեսքի բերելու նպատակով նախատեսվում է մոտ ապագայում տեղադրել չորս քառակուսի մետրանոց հարմարավետ տաղավարներ, որոնք ապահոված [illegible] մշտական հոսանքով: Այս մասին հայտնեց մարզահամալիրի գլխավոր տնօրեն Աշոտ Աղաբաբյանը: Մինչեւ տարեվերջ կտեղադրվի առաջին ցուցադրական տաղավարը, որից հետո, հաշվի առնելով պահանջարկի աստիճանը, հնարավոր կլինի մեկից մեկուկես ամսում տեղադրել ավելի քան 1000 տաղավար: Դրանից հետո տոնավաճառը կգործի ամեն օր, կերկարեն առեւտրի ժամերը: Աղաբաբյանի խոսքերով, նորամուծության շնորհիվ 6-7 անգամ կբարելավվեն առեւտրապայմանները, միաժամանակ 2-3 անգամ կավելանա տեղի վճարը: Դա թույլ կտա կրկնապատկել մարզահամալիրի՝ տոնավաճառից ստացած եկամուտները, որոնք օգտագործվում են ծածկովի լողավազանի եւ վերականգնողական կենտրոնի շինարարությունն ավարտելու նպատակով: Աշոտ Աղաբաբյանը հայտնեց նաեւ, որ «Հրազդան» մարզահամալիրի տարածքում ներկայումս գործող տոնավաճառին մասնակցում են 70 զոհված ազատամարտիկների ընտանիքներ, որոնցից տեղի վճար չի գանձվում: Այդ գումարն, ամբողջությամբ վերցրած, ամսական կազմում է 3-4 հազար ամերիկյան դոլլարին համարժեք դրամ:

Գ. Մ.

Գեորգի Կանտեմիրով. «Կանաչ լույս» Հայաստան գնացող բեռների համար

Ինչպես Հյուսիսային Կովկասում Արմենպրեսի սեփական թղթակցին հայտարարեց Հյուսիսային Օսիայի ներքին գործերի նախարար Գեորգի Կանտեմիրովը, ուժի մեջ է մնում Խայի լեռնանցքով Հայաստան գնացող բեռների համար «կանաչ լույս» ապահովելու ներքին գործերի բոլոր աշխատակիցներին տրված ցուցումը: Այդ ցուցումը հատկապես կարեւոր է այժմ, երբ լեռնանցքը ձնահյուսերի պատճառով նվազեցրել է իր թողունակությունը եւ հաճախ այստեղ հարյուրավոր ավտոմեքենաների հերթեր են գոյանում: Իր հերթին, հանրապետության կառավարության ցուցմամբ եւ նախագահ Ա. Գալազովի անձնական կարգադրությամբ ապահովվում է Հայաստանի ավտոշարասյուների անցումը, հատկապես, երբ փոխադրվում են պարեն կամ առաջին անհրաժեշտության ապրանքներ: Հարկավոր է նշել, որ առավել բարենպաստ նման ռեժիմ Երեւանի չվերթերի համար պահպանվում է նաեւ Վլադիկավկազի օդանավակայանում:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

Թուրքիո հայոց պատրիարքը տեսակցեց դեսնախարար Նեջմեթին Ջեւհերի հետ

Թուրքիո հայոց պատրիարք Գարեգին արք. Գազանճյանը նոյեմբերի 23-ին ընդունվել է դեսնախարար Նեջմեթին Ջեւհերի կողմից եւ ներկայացրել բարեխնամ համայնքին վերաբերող մի շարք հարցեր, որոնց թվում թաղային ընտրությունների արդյունքների վավերացման, ինչպես նաեւ համայնքային կրոնական կալվածքների հետ կապված խնդիրներ, հաղորդում է «Ժամանակ» օրաթերթը նոյեմբերի 24-ի իր համարում:

[illegible] կուսակցության Ստամբուլի կենտրոնում տեղի ունեցած հանդիպման ընթացքում դեսնախարարը նշել է, որ ոչ-իսլամ փոքրամասնությունների մեջ հայերը իրենց թվաքանակով գտնվում են առաջին շարքի վրա եւ, ինչպես մյուս փոքրամասնությունները, նկատվում են «միլլեթական [illegible]», որոնք մնացել են օսմանյան շրջանից: [illegible] «այս միասնությունը հանգում է [illegible] պետություն-համայնք փոխհարաբերությունների եւ փոխադարձ բարեկամության»: Շնորհակալություն հայտնելով սիրալիր այդ խոսքերի համար, Պատրիարք արքազանը առաջ է քաշել թաղային ընտրությունների արդյունքները չվավերացնելու, եկեղեցիների եւ համայնքապատկան շենքերի վերանորոգման չթույլատրելու, Ս. Խաչ դպրեվանքի կարգավիճակի, ինչպես նաեւ համայնքային կալվածքներից [illegible] անկարելիության հետ կապված հարցեր, որոնց առնչությամբ դեսնախարարը խոստացել է [illegible] պատրիարքարանի կրոնական [illegible]:

Այցի ընթացքում Պատրիարք արքազանին ընկերակցել են [illegible]

digitised by A.R.A.R.@

Ազգ

Հրապարակ

Բնականորէն հարց է ծագում, թէ ինչ իմաստ ունի ռադիո ցիայի ավելորդ չափաբաժին ստանալը, եթէ, ինչպես նախկինում, ատոմակայանն ավելի օգտակար է լինելու օտարների համար: «Ատոմային էներգիան դուրս չպետք է վաճառվի: Այդպիսի բան չկա: Դա լկտի կեղծիք է», մեր հարցին այսպես պատասխանեց ՅՅ վարչապետ ՀՐԱՆՏ ԲԱԳՐԱՏՅԱՆԸ:

– Դա Գագիկ Մարտիրոսյանի հայտարարությունն է:

– Գագիկ Մարտիրոսյանը չի ասում դուրս պետք է վաճառվի: Այլ, եթե չվճարեն, սպառման խնդիր չկա. կարող ենք դուրս էլ վաճառել: Բայց դուրս չի վաճառվի, որովհետեւ մեր ժողովուրդը սկսել է վճարել:

Էներգետիկայի նախարարությունից տեղեկացանք, որ նույնիսկ հոկտեմբե[illegible] ստանալ իր արտադրանքի փոխհատուցումը: Հակառակ դեպքում նա չի կարող շարունակել, առավել եւս ծել արտադրությունը զարգացնելու, բնօրինակներ ունենալու ապահովման համար ու մի բնթացիկ ծախսերի մասին: Մենք պետք է մեկ տարի առաջ վառելիք պատվիրենք եւ կանխավճար տանք, որպեսզի մյուս տարի վերաբեռնավորման կանգնեցնելու չհայտնվենք արտադրությունը կազմակերպել չկարողանալու փաստի առջեւ:

ԽԱՉԻԿ ՍՏԱՄԲՈԼՑՅԱՆ.

– Որքան հասկանում եմ, այսօր ժողովրդին հուզում չէ այդ բարգավաճ վիճակի լինելը, եւ կարծում չէ չվճարումների հետ: Ես ենթադրում եմ, որ վերջերս Հայաստանում գազի մուտքը չէր դադարել: հարցը չլուծվի ատոմակայանի գործարկման հարցը միայն բացասական կարծիք կարող է ծնել: Խորհրդային Միության օրոք պայմանավորվածություն կար բարիքները Ռուսաստանում թաղելու մասին: Սակայն կա բարիքների երկու տեսակ: Մի մասն այն վառելիքն է՝ տվելները, որից առաջանում է ռադիոակտիվ թափոնների մնացական ատոմային ռումբի մարտագլխիկի հիմքը: Սա, անկախ մեր կամքից, Ռուսաստանը կտանի: Ինչ վերաբերում է մյուս բարիքներին, դրա խորհրդային կառուցվածքի օրոք Ռուսաստանն իր պարտավորությունները չկատարեց: Դա ենթադրում է 1600 տոկոսն է, որ աշխատանքի հետ օրից ավելանում է: Ինչպես են սա հավաքելու, որ են կուտակելու բա[illegible]

Էներգետիկայի նախարարությունը ապացուցել են ներկայացրել կրակատեղի հատուկ նոր պահեստների մասին: Դանիայում եղա աշխարհում ամենահայտնի ֆոնդերից եւ տեղեկացնում էներգիայի կենտրոնում, որտեղից համաձայնագիր բերեցի Հայաստանում ատոմային էներգիայի արտադրության գծերի համար ծառայող ծառայությունների հիմնելու մասին: Այդ ամենը մինչ այսօր «Ճնճղուկ» էներգետիկայի նախարարությունում:

ՄԵԼՍ ՀԱԿՈԲՅԱՆ, նախկին «Հայէներգո» կոնցեռնի տնօրեն.

– Հարցը վայելուչ չէ: Ատոմակայանը բարդ շահագործվում է, որտեղ հան[illegible] հավաքագրությունն ունենալու է կանխել էներգիայի ազդակը, որը կախված չլինի Թուրքմենիայից, Ռուսաստանի վառելիքի սահմանակից դուրս է: Ինչ վերաբերում է չվճարումներին, այստեղ նաեւ կարելի է զարգացնել բնակչության սոցիալական պաշտպանության հետ: Կա, խնդրանք, խավ, որ հնարավորություն չունի վճարելու: Բայց ասել, որ դա ցերեկային է, ճիշտ չի լինի: Մի մասը վճարում է, եւ ավելի բանիկ, քան դրսեւորում է: Բոլորը գիտենք կոմունալ գծերի գոյության, արտահոսքերի մասին: Դժբախտաբար դրա դեմ պայքարը մեր մոտ թույլ է: Առաջին նոր կառուցվածքային փոփոխություններ անել, որտեղ վաճառքի մեխանիզմ կիրառվի եւ մենք կկառավարենք ծախս ժամանակ: Կգործենք համախտությունների (կոնդոմինիումի) մի[illegible]

ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱ

Ցրտեց. Ծերունին լուռ չարչարանքով մի խանի կոճղեր դրեց կրակին...

Կամ՝ խանի դեռ պետությունը մանուկ է, ժողովուրդն է նրան պահելու

Ռանգվածային լրատվության միջոցներում հաղորդվող տեղեկություններում օր-օրի ընդում է մատակարարվող էլեկտրաէներգիայի ավելի բարձր ժամաքանակ: Օրեցօր ավելանում է նաեւ ատոմային կայանի հզորությունը եւ թողունակությունը: Չվճարումների խնդիրը, սակայն, շարունակում է գոյություն ունենալ: «Համրապետություն» միավորումը իր նախընտրական ելույթների ժամանակ 18-ժամյա էներգամատակարարմամբ ապահովելու խոստումներ էր տալիս: Առանց խոսելու վճարումների մասին: Այդ խնդիրն առաջ քաշվեց հետո: Իսկ ՀՀ էներգետիկայի նախարար Գ. Մարտիրոսյանը նոյեմբերի 8-ին Ռուսաստանի դաշնության ատոմային էներգիայի նախարար Վ. Միխայլովի հետ ՀԱԷԿ-ի վերագործարկման կազմակերպչական ժողովի արձանագրությունը ստորագրելուց հետո հանդիպեց լրագրողներին եւ մասնավորապես հայտնեց, որ վճարելու դեպքում բնակչությունը, անշուշտ, էլեկտրաէներգիա կստանա, իսկ ՀԱԷԿ-ի առաջին էներգաբլոկի թողարկումից հետո Հայաստանը կզբաղվի նաեւ էլեկտրաէներգիայի արտահանումով («Ազգ», 9 նոյեմբեր, 1995 թ.):

րին բնակչությունից հավաքված 2000 ական դրամները ծածկել են արտադրած էլեկտրաէներգիայի դիմաց վճարելիք գումարի 45,5 տոկոսը՝ հանրապետությունում, եւ 39,7 տոկոսը՝ Երեւանում:

«Յնարավոր չէ՞, բնակչության ավանդների ինդեքսացիան մասնավորապես իրականացնել էներգիայի դիմաց նրանց պարտքերի մարումով» հարցին պարոն վարչապետը պատասխանեց. «Ինդեքսացիան հնարավոր եմ համարում Գերագույն խորհրդի նախկինում ընդունված որոշման համաձայն սեփականաշնորհման միջոցների 15 տոկոսը դրան ուղղելով»:

«Նպատակ ունի՞ ատոմակայանի գործարկումը, եթէ չվճարումների պատճառաբանությամբ անհրաժեշտ քերմություն չենք ունենալու ձմռանը, եւ չի ապահովվելու բավարար խթան արտադրության զարգացման համար» հարցն ուղղեցինք նաեւ հանրապետության էներգետիկայի լծակների մոտ կանգնած եւ այն մարդկանց, ում անունը առնչվում է ատոմակայանի հետ:

ՍՈՒՐԷՆ ԱԶԱՏՅԱՆ, ՀԱԷԿ-ի տնօրեն.

– Իրոք պետք է վճարել: Որովհետեւ այդ գումարն ապահովում է գազի եւ օգտանախան այլ վառելիքի գնումը, համակարգի ծախսերի իրականացումը: Բնականորեն առավել խոր կարեւոր է դառնում ատոմակայանի թողարկումը: Երբ էլեկտրամատակարարման համակարգը չի կարողանում ապահովել էլեկտրաէներգիայի արտադրությունը, պետք է աշխատի ատոմակայանը: Մեզ վառելիք պետք չէ, այն արդեն լցված է եւ երբ կայանն աշխատի 100 տոկոս նախագծային հզորությամբ, կարտադրի 100 մգվտ էներգիա: Հիմա ջերմային ժամերին բոլոր հիդրոկայաններն եւ ջերմակայանները եղած [illegible] ապահովում են [illegible] մգվտ: Մեր արտադրածի հետ միասին [illegible] կկրկնապատկվի:

[illegible]

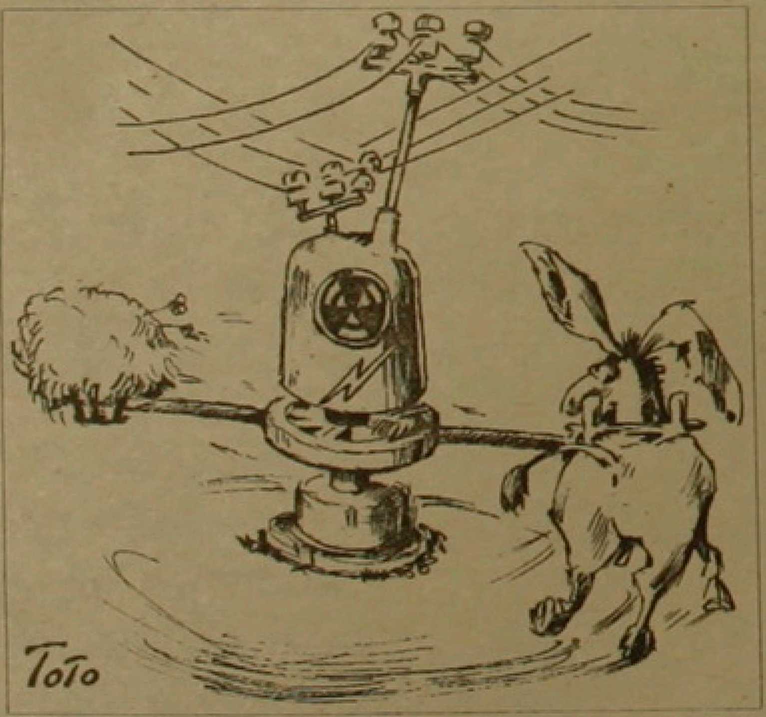

Չեմ կարող ասել, բայց հաշվարկը ցույց էր տալիս, որ գործարքի մեջ են մտել Վրաստանի հետ եւ էներգիան վաճառում են նրանց Շեւարդնաձեի _ նախընտրական կամպանիան ապահովելու համար: Ճշգրիտ է, որ գազի խանակը չէր պակասել, բայց ժողովրդին պահում էին 1-ժամանոց գրաֆիկի մեջ:

Հայտնվելով էներգետիկ ճգնաժամում ժողովուրդը ատոմակայանի փակումը կապում էր իմ անվան հետ: Ճիշտ է, ես հակա ադոմիկ եմ բարձրացրել, բայց ատոմակայանը փակեց Խորհրդային Միությունը, երբ ես Բուժիրյան բանտում էի: Եւ թե հիշում եք, նախկինում առում էի եւ հիմա էլ պնդում եմ, որ ՀԱԷԿ-ում կա 1600 տոկոս [illegible] բարիքն: Ըստ իմ վերջին տեղեկությունների, Յուգոսլավիայից եկած ներկայացուցիչները հայտնել են, որ դրանք պայթյունավտանգ են, քանի որ այնքան է կուտակվել, որ առաջացել է կրիտիկական զանգված, որից կարող է պայթյուն առաջանալ: Մինչեւ բարիքների բաղման փոնները, սա շատ լուրջ խնդիր է, որ լուծված չէ: Ոչ աշխարհի պետությունները եւ նրանց բնապահպանության նախարարությունները դեմ են նախկին Խորհրդային Միության նախագծերով պատրաստված ատոմակայանների գործարկմանը, քանի որ նրանք չեռնոբիլյան տիպի են չունեն պաշտպանություն: Ես մնացել եմ նույն կարծիքին, ատոմակայանի վտանգավորության առնչմանը չի անցել: Մենք երկրաշարժային գոտում դուրս չենք գտնվում: Եւ ունենք էներգետիկ ռեսուրսներ, որ այսքան տարի չփորձեցինք օգտագործել: Բնական է, որ մի տեսակով հնարավոր չէ, հացալ հանրապետության պահանջները: Բայց եթէ ջերմակայաններին ու հիդրոկայաններին գումարենք փոքր հիդրոկայանները, գեոթերմալ էլեկտրակայանները, լույսի եւ արեւի էներգիայով աշխատող կայանները կունենանք անհրաժեշտ հաշվեկշիռ: Եվրոպայում հիմա օգտագործում են նույնիսկ բիոգազանցվածքի էներգիան: Զարգացած երկրները կիրառում են ոչ հնարավոր կառուցվածքները: Ես է[illegible] ... նից, Ղազախստանից, Ուզբեկստանից, Վրաստանից: Զմռանը մեր էներգիան պակասում է, որովհետեւ նույն այդ երկրներում ավելանում է գազի ծախսը եւ նորից հնարավոր են պայթեցումներ: Չի բացառված: Իսկ ատոմակայանը կլինի հատուկ եւ անկախ աղբյուր: Ինձ համար անհասկանալի է, որտեղից է ծագել այն կարծիքը, թե ատոմակայանի գործելու դեպքում ժողովուրդը ձրի էներգիա է ստանալու: Բոլոր դեպքերում, արտադրող աղբյուրից անկախ ջերմակայան է, հիդրոկայան, թե ատոմակայան, արտադրանքի դիմաց պետք է վճարվի:

– Իսկ եթէ չվճարումների խնդիրը շարունակի գործել, որտե՞ղ է ուղղորդվելու ատոմային էներգիան:

– Չվճարումների խնդիրը ոչ թե նորից պետք է սովի, այլ նա կա ամեն օրյա, ամեն ժամ եւ կլինի միշտ: Էներգիայի համար վճարումները պետք է լինեն հիմնական: Իսկ որտեղ է ուղղորդվելու՞: Ձիչ կարտադրվի: Այնքան որքանի դիմաց կվճարեն: Մենք ունենք կարգավորման մեծ ձիրույթ: Այսօր արտադրվում է մոտ 14 մլն կվտ/ժամ էներգիա: Ատոմակայանի արտադրությունը գումարվելով կլինի 22 մլն: Երբ պարզվի, որ այդ քանի դիմաց վճարում չկա կիջեցնենք: Այսինքն, ձրի չենք բաժանելու: Այդպիսի խոսում չի եղել: Ի դեպ նշենք, որ պարոն Հակոբյանը ԱԺ պատգամավոր է դարձել «Հանրապետություն» միավորման ցուցակներով:

– Հանախ ենք լսում բնակիչների եւ ձեռնարկությունների զանազան չվճարումների համար ուղղված մեղադրանքներ: Բայց հրաշալի գիտենք, որ պետությունն ինքը տարբեր ոլորտներում պարտք է ժողովրդին: Հենց միայն խնայբանկերում պահված ավանդների դիմաց: Ձեր կողմից առաջարկությունն չի՞ եղել պարտքերը մարել մասնակի ինդեքսավորման միջոցով:

– Մենք ունենք կանոնադրություն, որի համաձայն պետք է արտադրենք էներգիա եւ վաճառենք: Խառնելով սոցիալական, նախկին Խորհրդային Միության պարտքերին մեր խոս[illegible]

ցուցով:

– Բայց դա կհանգեցնի սակագնի աճին:

– Ոչ մի դեպքում: Սակագինը կմնա կայուն: Եղել սակագինը կլինի այն, ինչ հաստատված է այսօր: Մենք զանգից այդ կազմակերպությունները կգնեն էժան, կվաճառեն բանկ գնով:

Վերջաբանի փոխարեն

Էներգետիկայի նախարարությունից մեզ հայտնեցին, որ էլեկտրաէներգիայի մանրածախ վաճառքով կզբաղվեն ոչ թե համաշիրությունները, այլ կստեղծվեն հատուկ կազմակերպություններ: Նմանօրինակ երկու կազմակերպություն արդեն գործում են Յայաստանում: Իսկ կառուցվածքային փոփոխությունների ծրագիրը կիրականացվի 1,5-2 տարում:

«Այսօր կողմնակի էներգիայի դիմաց վճարվում է ավելի բանկ, քան պետականորեն սահմանված գներն են: Դա անպայմանորեն գնում է ինչ որ մի տեղ: Իսկ պետական ծեռնարկությունը հայտնվում է լուծարման առջեւ: Իրացնողները պետք է առաջարկեն նոր մեխանիզմ: Մեր խնդիրն է բավարար միջոցներ հայթայթել այդ մեխանիզմը գործի դնելու համար: Դա ավելի դյուրին եւ էժան է, քան վերականգնում իրականացնելը», այսպես խոսեց **ԱԺ պատգամավոր, արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի նախագահ Յովհաննես Իգիթյանը**, հեռուստադիտողների առաջ նոյեմբերի 22-ի «Դեմ առ դեմ» հաղորդման ժամանակ:

«Յանրապետություն» միավորման խոստումները ենթադրել էին տալիս, որ կգործի «դուք մեզ, մենք ձեզ» մեխանիզմը: Ընտրություններից հետո, ի հարկե, վերածնվեց «միշտ դեպի մեզ, միշտ դեպի մեզ» հին երգը: Եւ նույնիսկ էներգետիկայի համար տրամադրվող հսկայական վարկերը ջերմության խաբկանք չեն ապահովելու սպառողների համար: («Ազգն» անդրադարձել է Յամաշխարհային բանկի այն պատասխանին, որ «էներգիայի չվճարումների» անվան տակ ստացվող վարկային մասնաբաժինը տրամադրվելու է զուտ գործարարության խթանմանը): Մեկ հարց է բաց մնում: Արդյունաբերողները եւ էներգամատակարարները իրար մեղադրում էին փոխադարձ պարտքերի մեջ: Այժմ «Յայէներգո» կոնցեռնի լուծարումով, ամենայն հավանականությամբ, անցյալի պարտքերը, այդ թվում եւ բնակիչներինը, չեղյալ կհամարվեն: Ենթադրում ենք: Այս եւ բազմաթիվ այլ հարցերի պատասխանը կարող էր տալ էներգետիկայի նախարար պարոն Գագիկ Մարտիրոսյանը: Սակայն նրան տեսնելու մեր բոլոր փորձերը ի դերեւ ելան: Մնում է հուսալ, որ հոդվածում առաջադրված հարցերին նա հարկ կհամարի գրավոր պատասխանել: Մենք սիրով կզետեղենք այն [illegible]

[illegible]

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Փոխվող Մասուդն անհայտ համարելով Իսրայելյանի մայրաքաղաք Դորլինում կայացած նախորդ երկու նիստերի արդյունքներն առաջ. «Իրաքի Քուրդիստանի իրավիճակին Թեհրանի քաջատեղյակ լինելը մեծ դեր խաղաց վերջին բանակցությունների հաջողության գործում: Իսկ Դորլինի բանակցությունները, որոնք ընթերից, որտեղ արդեն են մոտ 3 մեն հողեր: 1991 թ. Քուվեյթի հետ պատերազմում Իրաքի կրած պարտությունից հետո. Հյուսիսային Իրաքում ընդվզումների ալիք բարձրացավ, որն ուղեկցվում էր ցեղայի վարչակարգի հետ տևեցած տարաձայնություններով: Իրաքի քրդերի եւ պետության միջեւ 1991 թ. սկսված հակամարտությունը ավարտվեց Իրաքի սակցության առաջնորդությամբ, որի ղեկավարն է Ջալալ Թալեբանին, քրդական խորհրդարան նման եւ ընտրություններ անցկացրին լու հայեր ծանոթացրին: Երբ հակայքը Իրաքի Քուրդիստանի կենտրոն, Մասուդ Բարզանին իշխանության նախագահ եւ Թալեբանին ինքնավար Քուրդիստանի կառավարության վարչապետ հայտարարեցին: սակցությունը հանդես է գալիս Թուրքիան, որտեղ էլ վերջին ամիսներին բախումներ են սկսվել ընդդիմադիրների եւ PKK-ի միջեւ: Թուրքական ղեկավարության կարծիքով, Հյուսիսային Իրաքում հակադրության բացակայությունն պատճառ է դարձել PKK-ի ուժերի այդ տարածք ներթափանցելուն, եւ Թուրքիայի անվտանգությունը սպառնալիքի տակ է դր

ԻՐԱՆԱԿԱՆ ՄԱՍՈՒԼ

Իրանը կողմնակից է Իրաքի ամբողջականության պահպանմանը

Քրդական երկու կուսակցությունների ղեկավարների խնդրանքով, Հյուսիսային Իրաքում խաղաղության հաստատման նպատակով, հոկտեմբերի կեսերին Թեհրանում կայացավ Իրաքի Քուրդիստանի դեմոկրատական կուսակցության եւ հայրենակցական միության ներկայացուցիչների հանդիպում: Ինչպես գրում է «Իրան» օրաթերթը նոյեմբերի 9-ի համարում, հանդիպման ընթացքում կողմերը հասան որոշակի համաձայնությունների: Նիստի վերջում քրդական հայրենակցական միության պատվիրակության ղեկավար Ֆավաղ Մասումը եւ դեմոկրատական կուսակցության պատվիրակության ղեկավար Արազ Ռահմանը հրապարակված համատեղ հայտարարության մեջ Թեհրանում վարած բանակցություններն արդյունավետ համարեցին եւ հաստատեցին Իրաքի ամբողջականության պահպանումը:

բացել են Թուրքիայի, ԱՄՆ-ի, Անգլիայի եւ քրդական երկու կուսակցությունների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ, մատնիչեցին անհաջողության: Դորլինի բանակցությունների անհաջողության պատճառն այն է, ավելացրեց հայրենակցական միության ղեկավարը, որ Թուրքիան իր սահմանների հետ կապված բարդությունների հարթման նպատակով աշխատում էր Թուրքիայի քրդական աշխատավորական կուսակցությունը (PKK) ներկայացնել որպես Իրաքի Քուրդիստանում իրավիճակի սրման պատճառ: Սակայն այդ մոտեցումը ճիշտ չէ, քանի որ քրդական երկու խմբակցությունների միջեւ ծագած հակամարտությունները կապված են Հյուսիսային Իրաքի հիմնախնդիրների հետ»:

Հյուսիսային Իրաքը կազմված է Էրբիլ, Սուլեյմանիա, Դահուկ, Կիրկուկ եւ Մոսուլ քրդաբնակ շրջաններից, Քուրդիստանի խմբակցության կազմում հայտարարությամբ: Սադդամի փեսա, գեներալ Հուսեյն Քամալ Հասանը, որը երկրի պաշտպանության նախարարն ու զինված ուժերի գլխավոր հրամանատարն էր, փորձեց ֆիզիկական ոչնչացման ենթարկել քրդական շարժումը:

ՄԱԿ-ը եւ Արեւմտքը ԱՄՆ-ի գլխավորությամբ, դատապարտելով Սադդամի գործողությունները, քրդաբնակ տարածքների անվտանգությունն ապահովելու համար, դրանք անվտանգության գոտի հայտարարեցին եւ Իրաքի իշխանությունների թռիչքներն այդ տարածքում արգելեցին:

Այսպիսով, Իրաքի հյուսիսային մասը դուրս բերվեց պետության իշխանությունից եւ այդ տարածքի անվտանգության պաշտպանությունը հանձնվեց մի քանի երկրների:

1993 թ. Իրաքի քրդական կուսակցությունները դեմոկրատական կուսակցության առաջնորդությամբ... Սակայն Իրաքը մերժեց Քուրդիստանի ինքնավարությունը եւ միջազգային հանրության կողմից էլ այն մինչեւ այժմ չի ճանաչվել:

Իսկ Հյուսիսային Իրաքի կուսակցությունների միջեւ մրցակցությունն ավելի է ուժեղանում: Քաղաքական ու գաղափարական տեսակետների տարբերության արման պատճառով, նույնիսկ Բարզանին հրաժարական տվեց, ոչին հետեւեց զինված պայքարը: 1994 թ. խմբակցությունների միջեւ իշխանության համար մրցակցությունը փոխվեց արյունահեղ մարտերի, սպանվեց երկու հազարից ավելի մարդ: Իսկ նոր հիմնադրված խորհրդարանի գործունեությունը դադարեցվեց:

Ըստ լրատվական որոշ աղբյուրների, ԱՄՆ-ը եւ Արեւմտքը հովանավորում են Ջալալ Թալեբանու հայրենակցական միության քաղաքականությունը, այն դեպքում, երբ Բարզանու դեմոկրատական կուսակցությանը... վեց: Այդ պատճառով արդեն բարեկամ բանակը բազմաթիվ հարձակումներ սկսեց Իրաքի հյուսիսում եւ այն կրկնեց մի քանի անգամ:

Մյուս կողմից, Թուրքիան նպատակ ունի իր ռազմական գործողությունների օգնությամբ Հյուսիսային Իրաքում ստեղծել չեզոք գոտի երկու պետությունների միջեւ եւ հակաքրդական ... ռազմական ուժերի հետ իր սահմանների անվտանգությունը:

Արեւմտյան երկրների մասնակցությունն այս հարցին վկայում է Հյուսիսային Իրաքի նկատմամբ նրանց միասնական քաղաքականության մասին, մինչդեռ Իրանը պաշտպանելով Իրաքի տարածքային ամբողջականությունը եւ հակադրվելով նրա տարանջատմանը, կողմնակից է Հյուսիսային Իրաքի հարցի խաղաղ ճանապարհով լուծմանը:

Ս. Գ.

«Գաբալի կայանը չի հանձնվի Ռուսաստանին»

ԲԱՔՈՒ, 25 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԹՈՒՐԱՆ-ՍՆԱՐԲ: «Գաբալի ռադիոլոկացիոն կայանը Ադրբեջանի Հանրապետության տարածքի մասն է եւ չի կարող հանձնվել օտար պետության», հայտարարեց հանրապետության պաշտպանության նախարար գեներալ լեյտենանտ Սաֆար Աբիեւը Թուրանի թղթակցին: Մեկնաբանելով Ռուսաստանի պաշտպանության նախարար Պավել Գրաչովի այն խոսքերը, թե առանց ԱՊՀ երկրների հակաօդային պաշտպանության միացյալ համակարգին Ադրբեջանի մասնակցության անհնար է պաշտպանել Անդրկովկասի երկինքը, Աբիեւը նշեց, որ հակաօդային պաշտպանության միացյալ համակարգում Գաբալի ռադիոլոկացիոն կայանի օգտագործման մասին որոշում կարող է ընդունել միայն Ադրբեջանի ղեկավարությունը: «Այս հարցում վերջին խոսքը պատկանում է Ադրբեջանին», նշեց նախարարը: Նա ավելացրեց, որ Ռուսաստանի պաշտպանության նախարարությունը պաշտոնապես հայտարարել է, թե Գաբալի կայանի շահագործման համար գոյացած պարտքի մի մասը կմարվի մինչեւ տարեվերջ:

Թեհրանը նոր սուզանավ կստանա Մոսկվայից

ԹԵՀՐԱՆ, 27 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ: Իրանի ծովակալի պաշտոնյաները հայտարարել են, որ հաջորդ տարի Ռուսաստանն իրենց երկրին է վաճառելու եւս մեկ «Կիլո» դասի սուզանավ: Թեհրանում փոխհրամանատար Աբար Մաքարն ասել է, որ Իրանի պատվիրակությունն այժմ գտնվում է Ռուսաստանում, ուր ուսումնասիրում է սուզանավի տեղափոխման պայմանները: Ընդհանուր առմամբ, այս երկրի վերազինումն ու սուզանավերին վերաբերող գործարքը ժամանակին առաջացրել էր ԱՄՆ-ի եւ Պարսից ծոցի երկրների դժգոհությունը:

ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Կիպրոսը ձգում է ռուսաստանցիներին

Անցյալ տարի Կիպրոս այցելած երկու մլն զբոսաշրջիկներից 60 հազարը եկել են Ռուսաստանից: Այս տարի կղզում հանգստացան մոտ 75 հազար ռուսաստանցի, չհաշված այն անձանց, որոնք Կիպրոսում հաստատվել են երկար ժամանակով:

Ինչպես ցույց տվեց Կիպրոսի զբոսաշրջության կոմիտեի անցկացրած հարցումը, կղզի այցելած ռուսաստանցիների կեսից ավելին այդ քայլին դիմել է տեսական արեւադարձի (տարեկան 350 արեւոտ օր) եւ ծովի տաք ջրերի վայելելու նպատակով: «Տարեցտարի աճում է Ռուսաստանից եկող զբոսաշրջիկների թիվը, ասում է Amathus Navigation Company ընկերության զբոսաշրջության բաժնի մենեջեր Պանիկոս Սոլգուփիսը: Բացառված չէ, որ 5 տարի հետո ռուսները այստեղ անգլիացիներից անհամեմատ շատ լինեն: Սա թե ինչու մեր ֆիրման, որն ունի 2 հյուրանոց, նախապատրաստում է եւ երկրորդ կառուցման հնարավորությունը»:

Եթե զբոսաշրջիկների թվով Կիպրոսում Ռուսաստանը դեռ զիջում է Մեծ Բրիտանիային, ապա կղզու առողջարաններում իրենց ծախսած գումարների գծով ռուսաստանցիներն առաջ են անցել նույնիսկ շվեյցարացիներից, ընդհուպ մոտենալով Սաուդյան Արաբիայի հասարակայիններին, որոնք Կիպրոսի «անհաշվենկատ» հյուրերն են:

Կիպրոսի զբոսաշրջության կոմիտեի հաշվումներով, ռուսաստանցի զբոսաշրջիկը 10-օրյա հանգստի ընթացքում ծախսում է միջին հաշվով 440 կիպրոսյան ֆունտ, որ կազմում է 880 ամերիկյան դոլ

լար: Կղզու ծխաձայն ռուսաստանցիների հետաքրքրությունը խթանում է ոչ միայն զբոսաշրջության բիզնեսի, այլեւ շինարարության զարգացմանը: Կիպրոսն այսօր իրենից ներկայացնում է շինարարական մեծ հրապարակ, որտեղ կառուցվում են տներ, առանձնատներ, ամառանոցներ: Նախկինում այստեղ անշարժ գույք գնում էին բելգիացիները, հոլանդացիները, շվեյցարացիները, ավստրիացիները, գերմանացիները, ամերիկացիները, իտալացիները, անգլիացիները: Այժմ նրանց են միացել ռուսաստանցիները: Կիպրոսում արդեն կան հարկաբաժիններից եւ մինչեւ տներից բաղկացած ամբողջ ավաններ, որոնցում բնակվում են հիմնականում ռուսներ: Շինանյութերը նախընտրում են այնտեղի ավաններ, որոնցում անշարժ կան բազմազան, ընծաների խաղահրապարակ, ռեստո-րան:

Սակայն «նոր ռուսներին» միահարկ տներն ու հարկաբաժինները արդեն ենթ՞ են թվում, ուստի նրանք պտտվում են անհատական նախագծերով առանձնատներ: Նայած տան եւ հողամասի մակերեսի, անշարժ կայքի գները կազմում են 400 հազարից մինչեւ 2 մլն դոլար:

Բացի անշարժ կայքի գների աստիճանական վճարումից, Կիպրոսում հարկ է լինում վճարել նաեւ Ժամանակավոր ծառայությունների, ապրանքախնդրման, էլեկտրաէներգիայի եւ ջրամատակարարման դիմաց: Կոմունալ ծառայությունների վարձը կախված է անշարժ կայքի մակերեսից եւ ներառում է աղբահանման, նորոգման, այգիների, ջրավազանների, խաղահրապարակների պահպանման ծախսերը: Դա կազմում է տարեկան միջին հաշվով 300-500 դոլար: Ջրամատակարարման եւ էլեկտրաէներգիայի դիմաց տարեկան վճարվում է մոտ 720, աղբահանման համար եւս 40-50 դոլար: Տան առջեւ վազքուղու կազմում է տարեկան 50-160 դոլար: Կան նաեւ բնահանութ ու տեղական հարկեր: Կիպրոսում անշարժ կայքի վրա տարեկան գրվում է մոտ 140 դոլար պետական տուրք:

Ինչպես ցույց է տալիս փորձը, ռուսաստանցիներին այդ ծախսերը չեն վախեցնում: Կիպրոսում անշարժ կայքի պահանջարկը չի նվազում: Ինչպես պնդում են փորձագետները, կղզում լայն բացված ծավալված շինարարությունը պայմանավորված է հենց «նոր ռուսների» նախասիրությամբ:

«ԻԶՎԵՍՏԻԱ»

ՆԵՐԳԱՂԹ

Մեծ Բրիտանիան խստացնում է օտարների մուտքը

Վերջերս ռուսաստանցիներից շատերին հաջողվել է Մեծ Բրիտանիայի մուտքի այցագրեր ստանալ եւ ժամանակավոր աշխատանք գտնել այդ երկրում: Բայց ներգաղթյալների համար մրցույթն ավելի ու ավելի աննպաստ է դառնում, իսկ առաջգան տարիսարակ լավ բան չի խոստանում:

Բանն այն է, որ Անգլիայի կառավարությունը պատրաստվում է խորհրդարանին հանձնել մի օրինագիծ, որով խստացվում են օտարերկրացիների աշխատանքի ընդունվելու կանոնները եւ բնակության իրավունք ստանալու հնարավորությունները: Եթե օրինագիծն ուժի մեջ մտնի, իշխանությունների կողմից աշխատանքի թույլտվություն չստացած օտարերկրացուն աշխատանքի ընդունելը կհամարվի հանցագործություն: Այդ արգելքը խախտող ընկերությունները սկզբնական փուլում կտուգանվեն մինչեւ 5000 ֆունտ ստեռլինգ (7750 դոլլար): Այդ պատժից խուսափելու համար գործատուն ստիպված կլինի առավել զգոն լինել: Օրինակ, եթե ինչ-որ օտարերկրացի փորձելով Մեծ Բրիտանիայում աշխատանքի ընդունվել, ցույց տա գյուտերի համար ստացած իր վկայականները, գործատու ֆիրմայի ներկայացուցիչը պետք է հարցնի, թե որն է այդ անձի պետական պատկանելությունը: Իսկ նման համար կարող են ունենալ միայն Մեծ Բրիտանիայի հպատակները:

Ինչ վերաբերում է մասնավորապես ԱՊՀ երկրների քաղաքացիների Անգլիայում աշխատանք գտնելու հնարավորությանը, Բրիտանիայի ներքին գործոնախարարության աշխատակիցներից մեկն ասում է, որ դա հնարավոր է միայն սեփական երկրում Բրիտանիայի դեսպանատնից աշխատելու իրավունք տվող այցագիր ստանալու դեպքում: Երիտասարդները կարող են Բրիտանիայում մինչեւ 2 տարի «աշխատանքային արձակուրդ» անցկացնել: Բայց վերջին տարբերակը նախատեսված է բացառապես Բրիտանական համագործակցության մեջ մտնող պետությունների քաղաքացիների համար:

Նոր օրենքի նպատակն է նաեւ տնտեսական ներգաղթյալներին տարհանողել Անգլիա մուտք գործելու որպես քաղաքական փախստականներ: Ներքին գործոնախարարը կկազմի կենսապայմանների առումով «անվտանգ» երկրների ցանկը: Այդ երկրներից փախստականներ չեն ընդունվի: Ակնկալվում է, որ Ռուսաստանը, Ռումինիան, Հնդկաստանը, Պակիստանը կհայտնվեն այդ «սպիտակ ցուցակում»: Օրինական հիմունքով քաղաքական ապաստան կարող են խնդրել «ներքին ցնցումներ» ապրող երկրների, ասենք Ալժիրի կամ Նիգերիայի քաղաքացիները: Իհարկե, դրական պատասխան կստանան միայն առանձին բախտավորներ:

Եթե իրենց քաղաքական հալածանքների զոհ ներկայացնող անձանց, այնուամենայնիվ, հաջողվի զարտուղի ճանապարհներով բափանցել Մեծ Բրիտանիա, նրանք կարտավեն 24 ժամվա ընթացքում:

Օրենսդրական այս դաժան դրույթների հեղինակը պահպանողական նախարար Մ. Հաուարդն է: Մինչդեռ լեյբորիստները օրինագիծն ընդունեցին աղմկալի բողոքներով: Նրանք ասում են, թե պահպանողականները խարխլում են Բրիտանիայի՝ այն պետության վարկը, որը ապաստան է տալիս ժողովրդավարության մարտիկներին, քաղաքական հալածանքների զոհերին: Եթե լեյբորիստները իշխանության գլուխ անցնեն, ներգաղթի կանոնները կարո՞ղ են արդյոք մեղմացվել: Բնավ ոչ, պնդում է «Գարդիան» թերթը: Իրականում ոչ կառավարող, ոչ էլ ընդդիմադիր կուսակցությունները չեն ուզում այն տպավորությունն ստեղծել, թե պատրաստ են երկրի դռները լայնորեն բացել անցանկալի հյուրերի առջեւ: Նա, ով բոլորից հանդես բերի ներգաղթի հարցում, կկորցնի ընտրողների աջակցությունը:

«ԻԶՎԵՍՏԻԱ»

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **ՄՇԱԿՈՒՅԹ**

Ստեղծագործություն՝ նաեւ շրջանակից դուրս

Լրացավ Դիանա Ունկերայի 85-ամյակը: Ջոտտոյի տուն-թանգարանում բացվեց նրա անդրանիկ ցուցահանդեսը

Նոյեմբերի 25-ին նկարիչ Ջոտտոյի (Գեւորգ Գրիգորյան) տուն-թանգարանում բացվեց 85-ամյա Դիանա Ունկերա-Գրիգորյանի ցուցահանդեսը: Թանգարանի երկու սրահները զբաղեց-րած է Դիանայի ուշադրությունը եւ զուգադիպություն տարիներ առաջ իրենց տան այցելած նկարի չի հանդիպում է ու չի ճանաչում: Մեծ սեր, ինքնամոռաց նվիրում մարդու, արվեստագետի, արվեստի դաստիարակության մասնաճյուղն է:

Տասնյակից ավելի նատյուրմորտներ, դիմանկարներ: Վերջիններիս մասին խոսելով արվեստաբանները նշեցին սնուցման ակունքը թիֆլիսյան (Հովնաթանյաններ) շառա-

ված կտավները ստեղծվել են ամուսնու մահվանից հետո: Թիֆլիսի գեղարվեստի ակադեմիայի շրջանավարտ վրձին ու գրիչ վերցրեց (նաեւ բանաստեղծում է, 83-ին «Արեւիկ» հրատարակչությունը լույս է ընծայել նրա «Մեր սեր անմար կանթեղ» գիրքը) մի տարիքում, երբ շատերը աշխատել դժվարանում են: «Չեմ կենսագրության անձնազոհությունն հասցնի օրինակ է: Ոչ ներս, բայց երջանիկ կյանք եմ ապրել սիրով ու ստեղծագործ փայլքաններով լցված» բացված ցուցահանդեսի եւ 85-ամյակի առիթով տիկին Ունկերային ողջունեց արվեստաբան Համլիկ Հարությունյանը:

Տարիներ առաջ Քոբախսում Ջոտտոն նկարում է շիկահեր, կապույտ աչքերով աղջկան: Տարիներ հետո ճակատագրական հանդիպում Թիֆլիսի գեղարվեստի ակադեմիայում: Նկարչի ծանոթ ծնողագիր

Դիանա Ունկերան Ջոտտոյի հետ. 1976 թ., Երեւան

հանդեպ: Ցուցահանդեսում բացմիջս ասվեց Ջոտտոն կայացավ Դիանայի շնորհիվ: 80 ականներին, տիկին Դիանայի հոգու ջանքերի, դիմումների շնորհիվ բացվեց Ջոտտոյի թանգարանը, որն Ազգային

վից: Նատյուրմորտներում համարձակ համադրումներ կան ընչավորն ու անշունչ զարմանալի բնական են ներկայացված կողք կողքի:

Ցուցահանդեսին ներկա հայ-փոխ բարեկամության ընկերության նախագահ Հերբերտ Մելիքսեթյանի առաջարկով Դիանա Ունկերա-Գրիգորյանը դարձավ այդ ընկերության պատվավոր անդամ: Ընկերության անդամները պատրաստակամություն հայտնեցին իրենց եւ Հայաստանում Դրեսդենի դեսպանության օգնությամբ հրատարակել նկարչուհու ստեղծագործությունների պատկերագիրքը:

«Ափսոս, որ Ջոտտոն չտեսավ այս ցուցահանդեսը», ասաց նկարչուհու մտերիմներից մեկը: Նկարներից մի ժամանակ ճանաչած նույն է պատկերված: Ջոտտոն համահեղինակ է ևս այդ կյանքին:

ԱՆԱՀԻՏ ՀԱԼԱՓՅԱՆ

ՄՐՑՈՒՅԹ

Թարգմանչաց տոնը շարունակվեց համալսարանում

Հոկտեմբերի 13-ին Բրյուսով օտար լեզուների ինստիտուտում կայացավ Թարգմանչաց տոնին նվիրված մրցույթ (որի մասին «Ազգը» արդեն տեղեկացրել է): Մասնակցում էին համալսարանի եւ օտար լեզուների ինստիտուտի ուսանողները: Չկային ոչ հաղթողներ եւ ոչ էլ պարտվողներ:

Իսկ մոտ մեկ ամիս անց, նոյեմբերի 25-ին, Պետական համալսարանում բացվեց մի նոր հանդիպություն նվիրված համալսարանում թարգմանչական բաժնի ստեղծման 3-րդ ամյակին: Դժվար է վերարտադրել տպավորությունը, հաճախ չէ, որ բախտ է վիճակվում մասնակցել այդքան հագեցած ու բովանդակալից հանդիպության: Բազմաթիվ խոսքեր Սրբոց Թարգմանչաց երգեցին եւ հայերեն եւ անգլերեն լեզուներով: Հնչեցին թարգմանություններ Դ. Հ. Լոուրենսից, Էմիլի Դիկինսոնից, Բայրոնից, Շեքսպիրից ու Քիպլինգից: Ուսանողները նաեւ երգեցին ամենից

իրենց ստեղծագործությունները, ոմանք էլ հանրածանոթ ամերիկյան երգեր: Հեքիաթների թարգմանություններ էին արել նաեւ բարբառներով, որոնց անսովոր հնչողությունը մի նոր բարձրության բերեց ամբողջ տոնին: Վերջում համալսարանի ներկայացվեց 4-րդ եւ 5-րդ կուրսեցիների բեմադրած Քրիստոֆեր Մարլոի փոքրիկ պիեսը: Ավարտին ներկաները խորին շնորհակալություն հայտնեցին հանդիպության կազմակերպիչներին՝ դասախոսներ Սոնա Սեֆերյանին, Ավետյանին Վարդանյանին, Լյուդմիլա Հովհաննիսյանին եւ Գուրգեն Շահազյանին:

Հուսանք, որ նման միջոցառումներ դեռ շատ ակնկալվող համալսարանում գիտակ տեսնել թարգմանչական կյանքի զարգացման շարունակությունը:

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ,
Երեւանի պետհամալսարանի
2-րդ կուրսի ուսանողուհի

ԾԵՐԵԿՈՒՅԹ

Պարսկական պոեզիան հնչեց դպրոցում

Երեւանի թիվ 78 դպրոցի դահլիճը վերջին տարիներին երբեմ այդման մարդաշատ չէր եղել:

Աշակերտներին, ուսուցիչներին, ծնողներին, հյուրերին այստեղ էր բերել հայ-իրանական բարեկամության նվիրված գրական երաժշտական ցերեկույթը: Այն կազմակերպել էին դպրոցը, Հայաստանի գրողների միության մանկական գրականության մասնաճյուղը, «Վերնատուն» մշակութային միությունը եւ Հրաչյա Աճառյան համալսարանը:

Հայ-պարսկական պոեզիայի առնչությունների մասին խոսք առաջ բանաստեղծ, մանկական գրականության մասնաճյուղի նախագահ Սուրեն Մուրադյանը: Երկու ժողովրդի բարեկամության մասին խոսեց Աճառյան համալսարանի դոցենտ Արմեն Խաչատրյանը: Երեք ու ենյան թիվ 78 դպրոցի աշակերտներ, Աճառյան համալսարանի ուսանողներ, «Վերնատուն» մշակութային միության պատանի անդամներ Զարուհի Արզումանյանը, Էլլա Մարտիրոսյանը: Հայերեն եւ պարսկերեն հնչեցին Ֆիրդուսու, Խայյամի, Սաադիի, Ռումիի, Հաֆեզի, Խաքանիի բանաստեղծությունները:

Ցերեկույթն աշխույժ անցկացրեց Զարուհի Արզումանյանը: Վերջում շնորհակալական խոսք ասաց Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպանության ներկայացուցիչ:

Երեխաներին հանձնեցին հայերեն եւ պարսկերեն նկարազարդ գրքեր:

ԱՍԼԱՆ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

ՏԵՍԱՐԱՆ

Ֆրանսիացի դիրիժորը հեռացվեց

Ֆրանսիայի վարչապետ Ալեն Ժյուպեն, որը եռանդուն պայքար է ծավալել պետական բյուջեի պակասորդը կրճատելու համար, հեռացրեց Ակվիտանիայի սիմֆոնիկ նվագախմբի դիրիժոր Ալեն Լոմբարին, որը թույլ էր տվել իշխանությունների հատկացրած բյուջեի գերածախս: Ճիշտ է, Ժյուպեն այդ վճիռը կայացրել էր ոչ թե որպես վարչապետ, այլ որպես Բորդոյի քաղաքապետ: Որոշումը քաղխորհրդի նիստում հայտարարվեց նվագախմբի ֆինանսական գործունեության ստուգման արդյունքների քննարկումից հետո: Ստուգումից պարզվեց, որ նվագախումբը սահմանված 110 մլն-ից բացի, ծախսել է եւս 23 մլն ֆրանկ:

ՌՈՅԹԵՐ-«ԻԶՎԵՍՏԻԱ»

Սթրեյզանդը ֆիլմ է նկարահանում

Ամերիկյան կինոաստղ Բարբարա Սթրեյզանդը, որը հայտնի դարձավ «Ծիծաղելի աղջիկը» ֆիլմում կատարած իր դերով, որոշել է նկարահանել վավերագրական եւ հրապարակախոսական ֆիլմ «Երկու ծեր, որոնք ցնցեցին աշխարհը» վերնագրով: Ֆիլմը, որի արտադրությանը մասնակցում են քաղաքական գործիչներ, կպատմի վերջերս սպանված Իսրայելի վարչապետ Իցհակ Ռաբինի եւ պաղեստինցիների ղեկավար Յասեր Արաֆաթի մասին: Կաբելային հեռուստատեսությամբ ֆիլմը կցուցադրվի եկող տարվա սկզբներին:

ՌՈՅԹԵՐ-«ԻԶՎԵՍՏԻԱ»

Հայկական կինոյի օրեր՝ Ալժիրում

Նոյեմբերի 27-ից մինչեւ դեկտեմբերի 1-ը Ալժիրում կանցկացվեն հայկական կինոյի օրեր: Թումանյանի մայրաքաղաքում կցուցադրվեն Ռուբեն Գեւորգյանցի «Տղիսակ ոսկոր», Ֆրունզե Դովլաթյանի «Մենավոր ընկուզենի», Դմիտրի Կեսայանցի «Անիծվածները», Սուրեն Բաբայանի «Աղյուս» եւ Ալբերտ Մկրտչյանի «Մեր մանկության տանգոն» ֆիլմերը:

ԼՏ

ՀԱՐՑԱԿԱՆ ՆՇԱՆ

Թատերական գործիչների միության համագումարը չկայացավ

Նախորոք հայտարարված ԹԳՄ համագումարը երեկ չկայացավ: Չնայած միության անդամները նոյեմբերի 15-ին հրավիրված արտահերթ ոլենումում որոշեցին համագումարը հրավիրել՝ անկախ նախագահ Խորեն Աբրահամյանը կվերադառնա ԱՄՆ-ից թե ոչ, այնուամենայնիվ երեկ մեզ չհաջողվեց պարզել, թե համագումարի հետաձգման բուն պատճառը որն է: Թատերական աշխարհին մոտ կանգնած աղբյուրներն ասում են, թե Աբրահամյանն արդեն հեռացված է Սունդուկյան թատրոնի գեղարվեստական ղեկավարի պաշտոնից, իսկ նրա փոխարեն թատրոնը ղեկավարելու է թատերական արվեստի ինստիտուտի ռեկտոր, Վանաձորի Աբելյան թատրոնի գեղ. ղեկավար, Ազգային պատգամավոր Վահե Շահվերդյանը:

Մշակույթի առաջին փոխնախարար Անելկա Գրիգորյանն ասաց, որ ուրբաթ օրը՝ նոյեմբերի 24-ին, նախարարությունում հրավիրված խորհրդակցությունը, որին մասնակցել են թատրոնի հետ առնչություն ունեցող մարդիկ, քննել է Սունդուկյան թատրոնի դժվար վիճակը: Խորհրդակցության ժամանակ խոսք չի եղել անձերի եւ նշանակումների մասին:

Նույնը մեր հեռախոսազրույցի ժամանակ հաստատեց նաեւ խորհրդակցությանը ներկա արվեստաբան Հենրիկ Հովհաննիսյանը: «Սունդուկյան թատրոն այլեւս գոյություն չունի. թատերաշրջան չի բացվել, ղեկավարը եւ դերասանների մի մասը ԱՄՆ-ում են, հայտնի չէ՝ կվերադառնա՞ն, թե՞ ոչ»: Պարոն Հովհաննիսյանն առաջարկել է լավագույն ուժերից մրցութային կարգով նոր՝ հավաքական թատրոն ստեղծել:

«Շատերը Խորեն Աբրահամյան-Սունդուկյան թատրոն հասկացությունները նույնացնում էին, բայց խորհրդակցության մտահոգությունը Սունդուկյան թատրոնի վիճակն է եղել», տեղեկացրեց պարոն Հովհաննիսյանը:

Ուշ երեկոյան Արմենտրեսի՝ մեզ տրամադրած լուրի մեջ ասվում է, որ համագումարի հետաձգման պատճառը մեծարգո պատգամավորների բացակայությունն էր հանրապետությունից: «Ըստ համագումարի անցկացման կազմկոմիտեի նախագահ Վահագն Մկրտչյանի, նրանք մեկնել էին Թբիլիսի՝ մասնակցելու Պետրոս Ադամյանի անվան հայկական թատրոնի վերաբացմանը: Իրականում դա հազիվ թե պատճառ լիներ, քանի որ թատրոնի բացումը տեղի է ունեցել նոյեմբերի 25-ին, եւ հաջորդ օրն իսկ մեր պատվիրակությունը վերադարձել է Երեւան», եզրակացնում է Արմենտրեսը:

Ա. Հ.

ԼՈՒՅՍ Է ՏԵՍԵԼ

1988-ի երկրաշարժն ու կովկասյան հանգույցը պատմնաթրության քննանես

Պաստիկ Տոնաողեսյանի եւ Կլոդ Մութաֆյանի համահեղինակությամբ սոցիոլոգ դոկտ. Լեւոն Չորմանյանը գրել է մի նոր գիրք «Կովկասյան հանգույց. Լեռնային Ղարաբաղի պատմությունն ու քաղաքականությունը» վերնագրով, որը վերջերս է հրատարակվել Զեդ Բուքս հրատարակչության կողմից, հաղորդում է «Արմինյըն Միրըր Սփեքթեյթըր» թերթն իր նոյեմբերի 11-ի համարում: Պատմական եւ ժամանակակից փաստերով ու քարտեզներով հարուստ հատորն անգլերեն լեզվով առաջին գիրքն է, որն ամբողջական վերլուծություն է ներկայացնում Ղարաբաղի պատմամշակութային անցյալն ու ներկան:

Մյուս կողմից Պեսոյի Ռենյե պետհամալսարանի հրատարակչությունը դոկտ. Չորմանյանի բարգավաճությամբ անգլերեն լեզվով լույս է ընծայել Պիեռ Վերլուիզի «Հայաստանը ճգնաժամի մեջ. 1988-ի երկրաշարժը» գիրքը, որի լուսանկարները տրամադրել են ժամանակակից հայկական ուսումնասիրությունների եւ փաստագրության Զորյան ինստիտուտի կողմից:

Ավելացնենք, որ դոկտ. Չորմանյանը վերջերս ընտրվել է Զորյան ինստիտուտի տնօրենների խորհրդի նախագահ: Նա հասարակագիտություն է կարդում Մասաչուսեթս Լոուել համալսարանում: 1986-87 թթ. որպես դասախոս (Ֆուլբրայթի ծրագրով) դասավանդել է Երեւանի պետհամալսարանում, այդ ժամանակահատվածում բնակվել է Հայաստանում:

Հ. Օ.

«ԱՐԱՐԱՏ» ավիաուղիներ

Պետական դուստր ձեռնարկությունը ՅԱԿ-40 ինքնաթիռներով կատարում է ուղեւորների եւ բեռների փոխադրում՝ բեռների փոխադրումը մատչելի գներով: Գործարար մարդկանց համար կան բիզնես կարգի սրահով կահավորված ինքնաթիռներ:

ԵՐԵՎԱՆ-ՍՏԱՎՐՈՊՈԼ
ԵՐԵՎԱՆ-ՆԱԼՉԻԿ-ՄԱՅԿՈՊ
ԵՐԵՎԱՆ-ՎԼԱԴԻԿԱՎԿԱԶ
ԵՐԵՎԱՆ-ՎՈԼԳՈԳՐԱԴ
ԵՐԵՎԱՆ-ՍՈՉԻ
ԵՐԵՎԱՆ-ՄԻՆՎՈԴԻ
ԵՐԵՎԱՆ-ԹՈՒՐՔՄԵՆԲԱՇԻ (ԿՐԱՍՆՈՎՈԴՍԿ)

Ձեռնարկության տրամադրում ՄԻ-8 ուղղաթիռներով առաջարկվում են հետեւյալ ծառայությունները՝

- ուղեւորների եւ բեռների տեղափոխում
- բնակչության բժշկական ապահովում
- գազատարների, բարձր լարման եւ կապի գծերի, գետերի, ջրանցքների եւ այլ օբյեկտների պարեկային հսկողություն
- էքսկուրսիաների կազմակերպման աշխատանքներ:

Թռիչքները կատարվում են «Էրեբունի» օդանավակայանից: Տեղեկությունների համար զանգահարել 48 03 51, 48 47 61

ԵՐԵՎԱՆ ՄԻՆՎՈԴԻ բոլոր չվերթները «Զվարթնոց» օդանավակայանից տեղափոխվել են «Էրեբունի» օդանավակայան:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **ՄԱՐԶԱՆՔ**

ԵՎՐՈՊԱ-96

Պատանեկան ֆուտբոլը մեծ ուշադրության կարիք ունի

ՀՀ հավաքականի անհաջող ելույթները Հոլանդիայում

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Հոլանդիայում ավարտվեց մինչև 18 տարեկան ֆուտբոլիստների Եվրոպայի առաջնության խմբային մրցաշարը, որին մասնակցում էին Հոլանդիայի, Կիպրոսի և Հայաստանի հավաքականները: Մենք արդեն գրել ենք, որ Հոլանդիայի հավաքականը 5-2 հաշվով հաղթել է Կիպրոսի ֆուտբոլիստներին, իսկ վերջիններս 1-0 հաշվով առավելության են հասել Հայաստանի հավաքականի նկատմամբ: Վերջին տուրում Հայաստանի հավաքականն ուժերը չափեց Հոլանդիայի թիմի հետ: Հայ ֆուտբոլիստները չկարողացան լուրջ մրցակցություն ցույց տալ դաշտի տերերին և զիջեցին 2-9 խայտառակ հաշվով (մարզիչներ Վարդիվառ Ասլանյան, Վազգեն Հայրապետյան): Ցավալի է, որ մինչև 18 տարեկան պատանիների Հայաստանի հավաքականն արդեն մասնագիտացել է ֆուտբոլի համար անսովոր խոշոր հաշվով պարտություններին: Երկու տարի առաջ Հայաստանի պատանեկան հավաքականը 0-9 հաշվով զիջեց Շվեյցարիայի, 0-5 հաշվով Թուրքիայի հավաքականներին: Անցյալ տարի խոշոր հաշվով էր գրանցվելին նաև Ռումինիայի և Վրաստանի հավաքականների հետ հանդիպումներում: Դա վկայում է այն մասին, որ մեր ֆուտբոլն այսօր ռեզերվ չունի: Նման վիճակը մի քանի տարի հետո կարող է ողբերգական հետևանքներ ունենալ: Պատանեկան ֆուտբոլը մեծ ուշադրության կարիք ունի:

Ինչպես նշում է Հոլանդիա մեկնած Հայաստանի պատվիրակության ղեկավար Սամվել Նավասարդյանը, Հոլանդիա-Կիպրոս խաղը ցույց տվեց, թե այդ երկրներում ինչպիսի հոգատարություն են ցուցաբերում հատկապես պատանեկան ֆուտբոլի նկատմամբ: Անհետաքրքիր չէ, որ Հոլանդիայի պատանեկան հավաքականում ընդգրկված էին «Այաքս» հանրահայտ ակումբի 7 ֆուտբոլիստներ: 2-ական ֆուտբոլիստ էին գործուղել «Էյնդհովենը», «Ֆեյենորդը», 3-ը «Տվենտեն»: Հոլանդիա-Հայաստան խաղում մեր հավաքականից աչքի ընկավ միայն Արթուր Մինասյանը («Երևան»), որը դարձավ 2 գոլի հեղինակ: Հայաստանի հավաքականը հանգրվանել էր «Աղյուս հոթել» հյուրանոցային համալիրում, ուր իր ծառայությունն ուներ միայն 10 ֆուտբոլային խաղադաշտ, բազմաթիվ լողավազաններ, թենիսի խաղադաշտեր», ասաց Նավասարդյանը:

Այսպիսով Հոլանդիայի պատանեկան հավաքականը, խմբում գրավելով առաջին տեղը, եզրափակիչի ուղեգիր ձեռք բերեց: Վճռական փուլում 16 թիմերը բաժանվելու են 4 խմբի և շարունակելու են պայքարը «Եվրոպա-96»-ի չեմպիոնի կոչման համար:

ԼՈՂ

Գալֆայանը բողոքում է

Քրիստոֆ Գալֆայանը ուրախ չէ: Նա ծնողը սեղանին խփելով իր դժգոհությունն է հայտնում Ֆրանսիայի լողի ֆեդերացիայի հասցեին: Ինչո՞ւ է դժգոհում հայազգի լողորդը, որը վերջերս Վիեննայում դարձավ 50 մ լողատարածության Եվրոպայի փոխչեմպիոն: Պատճառն այն է, որ Ֆրանսիայի ֆեդերացիան Ատլանտայի օլիմպիական խաղերին ուղերձեր բաշխելու համար մեջտեղ է բերել նորմաներ, որ չեմպիոնները պետք է ցույց տան Դյունկերկ քաղաքում կայանալիք Ֆրանսիայի առաջնությունում:

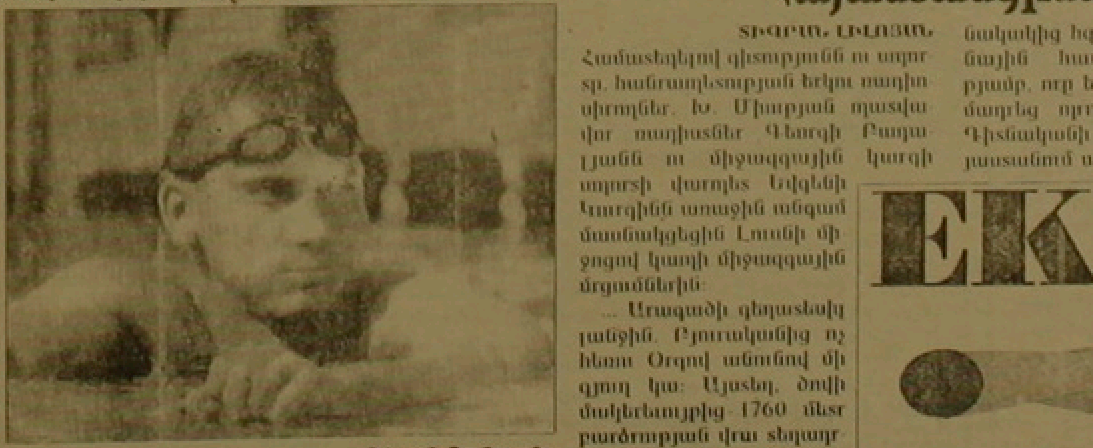

Քրիստոֆ Գալֆայանը

«1992-ին այն լողորդները, որոնք Եվրոպայի առաջնությունում առաջին 5 տեղերը գրավեցին, ինքնաբերաբար իրավունք ստացան մասնակցել Բարսելոնի օլիմպիական խաղերին, մեր պարագայում նաև Ֆրանսիայի չեմպիոն լինելու դեպքում: Բայց ես այսօր հուսախաբ եմ այն բանի համար, որ մեջտեղ է բերվում ոչ թե Ֆրանսիայի չեմպիոն լինելը, այլ ինչ-որ արդյունք: Նման որոշում կայացնելուց առաջ ֆեդերացիան պետք է բարի լիներ խորհրդակցել նաև չեմպիոնների հետ», վրդովված ասաց Քրիստոֆ Գալֆայանը: Նա իր բողոքն արտահայտելու համար որոշեց չմասնակցել 100 մ լողատարածության մրցումներին:

Գ. Ա.

ԴԵՎԻՍԻ ԳԱՎԱԹ

Անդրե Ագասին առայժմ չի հաջողվում ամուսնանալ

Նոյեմբերի 26-ի երեկոյան Նյու Յորքից Մոսկվա ժամանեց ԱՄՆ-ի թենիսի հավաքականը, որի կազմում են Փիթ Սամփրասը, Ջիմ Կուրյեն և Թոդ Մարտինը: Հայազգի մարզիկ Անդրե Ագասին, եզրափակիչին մասնակցելու նպատակով Մոսկվա կժամանի փոքր-ինչ ուշացումով:

Ի դեպ, Ագասին, որը զանկություն է հայտնել ամուսնանալ հանրահայտ դերասանուհի Բրուք Շիլդսի հետ, առայժմ չի կարողանում ընտանիք ստեղծել իր հարսնացուի մոր կտրուկ դիմադրության պատճառով, որի կարծիքով Ագասին «շատ վտանգավոր անձնավորություն է իր աղջկա համար»: Այդուհանդերձ, Ագասին և Շիլդսը պաշտոնապես հայտարարել են, որ իրենց ամուսնությունը վաղ, թե ուշ կկայանա:

Ամերիկայի թենիսիստները Մոսկվայում անցկացնելու են Դևիսի գավաթի աշխարհի ոչ պաշտոնական թիմային առաջնության, որը կայանալու է դեկտեմբերի 1-ից 3-ը:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

ԼՈՒՐԵՐԻ ՀՈՍՔ

Օլիմպիադային՝ լրիվ կազմով

Չինաստանի Գուանչժոու քաղաքում ավարտվեց ծանրամարտի աշխարհի առաջնությունը: Գլխավոր անակնկալի հեղինակը դարձան հույն դյուցազուններ, որոնք թիմային հաշվարկով առաջին անգամ գրավեցին առաջին տեղը: Նրանց ներկայացուցիչներից երկուսը արժանացան աշխարհի չեմպիոնի կոչմանը: Նախկին ԽՍՀՄ հավաքականի գլխավոր ժառանգորդը՝ Ռուսաստանի թիմը բավարարվեց երկրորդ տեղով: Ինչպես տեղեկացնում է Սնարք գործակալությունը, Հայաստանի հավաքականը գրավեց 8-րդ տեղը, որը իրավունք է տալիս Ատլանտայի օլիմպիական խաղերում մասնակցել լրիվ կազմով (10 մարզիկ): Աշխարհի առաջնության բրոնզե մեդալակիր դարձավ գյումրեցի Ալեքսան Կարապետյանը, որը հանդես էր գալիս 91 կգ քաշային կարգում: Նա ևս մեկ բրոնզ նվաճեց պոկում վարժությունում: Աչքի ընկավ ևս մեկ գյումրեցի՝ Խաչատուր Քյափանակցյանը (76 կգ), որը հրում վարժությունում արժանացավ արծաթե մեդալի, իսկ երկամարտում ցույց տվեց 5-րդ արդյունքը: Ուշագրավ է, որ աշխարհի նախորդ առաջնությունում էլ Հայաստանի հավաքականը գրավել էր 8-րդ տեղը:

Շտիխին նկարեցին մերկ վիճակում

Գերմանացի հանրահայտ թենիսիստ Միխայել Շտիխը 1 մլն հոլանդական գուլդեն պահանջեց այդ երկրի մի ամսագրից, որը տպագրել էր Շտիխին լրիվ մերկ վիճակում, իր լողավազանի մոտ:

41-ամյա Քեմպեսը դեռ խաղում է

1978 թ. աշխարհի առաջնության լավագույն ֆուտբոլիստ և գլխավոր ռմբարկու, աշխարհի չեմպիոն, արգենտինացի 41-ամյա Մարիո Քեմպեսը դեռ վազում է գնդակի հետևից: Նա խաղում է Չիլիի 2-րդ դիվիզիոնի «Ֆեռնանդես Վիալ» թիմում:

ՊԱՏՄՎԱԾՔ

«Ո՞վ հաղթեց, Հայաստա՞նը...»

ԳՐԻԳՈՐ ԱՄԻՐՋԱՆՅԱՆ

Վալանս, Ֆրանսիա

Պտտվում էի Վալանսի փողոցներում, երբ մի հայ բարեկամ մոտենալով ինձ հարցրեց.

- Մեռնեմ ի՞նչ արեցին:

- Հաղթեցին, պատասխանեցի նրան, 2-1 հաշվով հաղթեցին Մակեդոնիայի հավաքականին, այն էլ Սկոպյեյում:

- Զարմանալի է: Որենն մենք այնքան էլ վատ չենք, ասաց բարեկամս և գլխին ուրախությամբ օրորելով հեռացավ:

Մակեդոնիա-Հայաստան խաղի հաջորդ օրը, վաղ առավոտյան, մեր դուռը թակեցին: Տիկինս Աշխենը, և ավագ որդիս Ալեքսանը, արթնանալով դուռը բացեցին: Մեր հարևանի աղջիկն էր Հուրիկը, որի հայրը Արսենը և մայրը Հասմիկը Սկոպյեից տեղեկություններ էին ուզում իմանալ:

Ամբողջ գիշեր «Եվրոսպորտ» ծրագրով խաղերը դիտելով և առավոտյան սպասելով Հուրիկին ասացի, որ 2-1 հաշվով մենք հաղթեցինք:

- Ի՞նչ հաշվով, հարցրեց Հուրիկը:

- 2-1, կրկնեցի:

Վազելով տուն, հինգ րոպե չանցած, Հուրիկը նորից թակեց մեր դուռը:

- Պապս հարցնում է, ո՞վ հաղթեց 2-1:

- Մենք հաղթեցինք, Հայաստանը հաղթեց, պատասխանեցի:

Վաղ առավոտյան Վալանսում մեկ տարածվել էր, որ Հայաստանը հաղթել է Սկոպյեյում, իսկ Ադրբեջանը Ֆրանսիայի հավաքականին զիջել է 0-10 հաշվով: Հպարտություն, գոհունակություն: Ազգային զգացմունքներն ավելի խորացան փոքրամասնության սրտերում: Երջանկության համար իրոք շատ քիչ բան է պետք: Սա է Հայաստանի սպորտի հաջողության արձագանքը սփյուռքում: Մեր ուզածը միայն սա է:

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

Թայսոնը մարդասե՞ր

Չկարծեք, թե պրոֆեսիոնալ բռնցքամարտի գերծանր քաշի աշխարհի նախկին չեմպիոն Մայք Թայսոնն է նոկաուտի ենթարկել WYTV հեռուստաընկերության օպերատորին, որը փորձում էր նկարել լեգենդար բռնցքամարտիկին: Մայք Թայսոնը, որը դեռ այս տարվա սկզբին հայտարարում էր, թե ատում է ողջ մարդկությունը, որոշել է փոխել իր տեսակետը ձեռք մեկնելով մարդկանց:

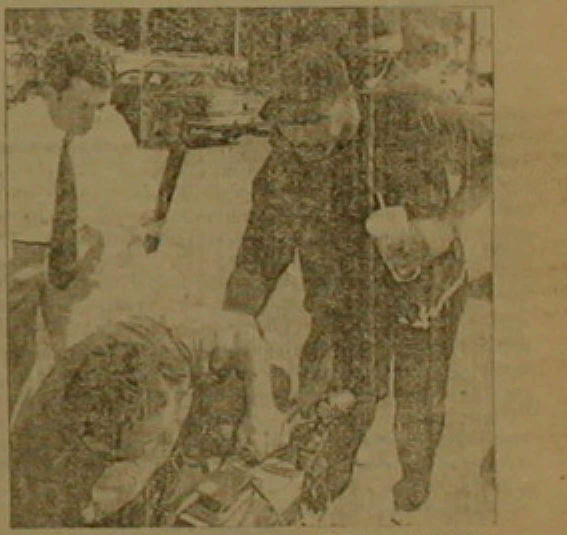

Օպերատորը, որը պատկերված է նկարում, ետ-ետ գնալով տեսախցիկով նկարահանում էր Մայք Թայսոնին և չնկատելով աստիճանները վայր ընկավ: Թայսոնն անմիջապես շտապեց նրան օգնության:

Գ. Ա.

ՌԱԴԻՈՍՊՈՐՏ

Հայաստանցիները հասան... լուսին

ՏԻԳՐԱՆ ԵՒԼՈՅԱՆ

Համախմբելով գիտության ու տարբեր ոլ. հանրապետության երկու ռադիոսիրողներ, ՆՎ. Միության պատվավոր ռադիոստեր Գևորգի Բաղդասարյանն ու միջազգային կարգի սպորտի վարպետ Եփրեմի (?) կարգի առաջին անգամ մասնակցեցին Լուսնի միջոցով կապի միջազգային մրցումներին:

... Արագածի գիտական կենտրոնի, Բյուրականից ոչ հեռու Օրգով անունով մի գյուղ կա: Այստեղ, ծովի մակերևույթից 1760 մետր բարձրության վրա տեղադրված են ռադիոֆիզիկական չափումների գիտահետազոտական ինստիտուտի ալեհավաքները, որոնք իրենց զգայուն ընդունիչներով ուղղված են տիեզերք: Համատարածության տեղերը, Հայաստանի գիտությունների ազգային ակադեմիայի թղթակից անդամ Պ. Հերունու հանրապետության ռադիոսիրողների ֆեդերացիային առաջարկեց այդ ալեհավաքների հնարավորություններն օգտագործել մարզական նպատակով:

Շատերը չգիտեն, որ Լուսինը նաև ալեհավ է և կատարում է վերահաղորդիչի դեր: Ռադիոազդանշանը, որն ուղարկվում է այդ ծովային մակերևույթ վրա, անդրադառնում է և վերադարձ, ինչպես Հայաստանի ռադիոսիրողների ֆեդերացիայի փոխնախագահ Գևորգի Բաղդասարյանը: Լուսնի մակերևույթ այդ հատկությունը կարելի է օգտագործել միայն հզոր հաղորդիչ կայանի և նույնքան հզոր ընդունիչի և ամենակարևորը ժամանակին խոշոր ալեհավաքային համակարգեր, ռադիոտեխնիկական, ռադիոէլեկտրոնային այլ ժամանակակից համալիրներ: Օգտագործվեց ԳՀԻ-ի 18 մետրանոց պարաբոլային լիարտյա ալեհավաքը, որը ազգային էտալոնային համակարգում հանդիսանում է դիտակետային էտալոն (չափանիշ) երկրի բոլոր արհեստական արբանյակների ալեհավաքների և բնական ռադիոաղբյուրների ռադիոհաճախականության պարամետրերի տրամաչափման և ստուգման համար:

Գ. Բաղդասարյանի խոսքերով, ռադիոկապը Լուսնի միջոցով ոչ միայն սպորտ է, այլև գիտություն, քանի որ մրցման ընթացքում հետազոտվում էին ռադիոալիքների անդրադարձելիությունը, տարածման պայմանները Լուսնի ռադիոֆիզիկական և ֆիզիկական տարբեր երևույթներ: Հիշեցնենք, որ միջոցառման ընթացքում տարածությունը երկրից մինչև Լուսին տատանվում էր 388434-ից 391733 կմ:

Մրցման ընթացքում հայաստանցի ռադիոսիրողները կապ հաստատեցին մոտ 20 երկրների, այդ թվում Բուլղարիայի, Իտալիայի, Ճապոնիայի, ԱՄՆ-ի, Կանադայի ռադիոսիրողների հետ:

Տարածքով էր, երբ մեր լեռներից դեպի տիեզերք ուղարկված ռադիոազդանշանը, երկար անցնելով տարածքով, հազարավոր կիլոմետրեր, հետ էին վերադառնում Հայաստան: Այսօր Հայաստանի երկրում աշխատում է 95 ռադիոսիրող, որոնց մեծ մասի (մոտ 70 տոկոս) գործունեությունը ծավալվում է բազմական բարդ պայմաններում, քանի որ իրենց ունեցած ռադիոսարքավորումները չունեն ինքնուրույն էներգամատակարարում և կախված են լույսի առկայությունից, ասաց Գ. Բաղդասարյանը:

Նկարում. լուսնի միջոցով ռադիոկապի միջազգային մրցման հայաստանցի մասնակիցների ցուցանակը:

Վերևի մասի նշանները են

EK-6.-Հայաստանի միջազգային ընդունված անվանումն է, որն, որպես կանոն, գրվում է ինքնաթիռների վրա:

AD, GB-եղբ.-Կուրգինի և Գ. Բաղդասարյանի ռադիոազդանշանները են:

Այնուհետև նշված է Օրգով գյուղը, նրա կոորդինատները աշխարհի ռադիոսիրողների քարտեզներին ու բարձրությունը ծովի մակերևույթի համեմատ: Վերջում նշված է մրցման անվանումը, անցկացման ժամանակը և նախաձեռնողը՝ Ռադիոսիրողների համաշխարհային լիգան (ARRL):

Բաժինը վարում է ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

ՎՐԱՍՏԱՆ

Շեւարդնաձեն երդվում է եւ խոստանում...

ԹԲԻԼԻՍԻ, 27 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ։ Նոյեմբերի 26-ին Թբիլիսիում կայացավ Էդուարդ Շեւարդնաձեի պաշտոնակալության հանդիսավոր արարողությունը։ Նախագահը երդվեց, որ կպաշտպանի երկրի սահմանադրությունն ու անկախությունը։ Խորհրդարանի շենքի առաջ հավաքված հազարավոր վրացանցիներին ուղղված իր խոսքում Շեւարդնաձեն հայտարարեց, որ առանց հապաղելու անհրաժեշտ է կարգավորել Կովկասի բոլոր ազգամիջյան բախումները։ Աբխազները, որոնք, ի դեպ, չէին մասնակցում նրա ընտրությանը, Շեւարդնաձեն խոստացավ լայն իրավունքներ, այդ թվում սեփական սահմանադրություն, խորհրդարան, պետական դրոշ եւ օրհներգ։ Նա խաղաղ ապրելու լայն ինքնավարություն խոստացավ նաեւ Հարավային Օսիային։ Ինչ վերաբերում է Վրաստանին, ապա նախագահը խոստացել է, որ 5-10 տարի անց այն կդառնա աշխարհի ամենաբարգավաճող երկրներից մեկը։ Երդման հանդիսավոր արարողությունից անմիջապես հետո Էդուարդ Շեւարդնաձեն Թբիլիսիից մեկնեց Մցխեթ, որ ստացավ Վրաստանի պատրիարք Իլյա երկրորդի օրհնանքը։

Ձերբակալվեցին Իոսելիանիի թիկնապահները

ԹԲԻԼԻՍԻ, 27 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ ԲՏՊ։ Վրաստանի ՆԳՆ հաղորդագրության համաձայն, այստեղ ձերբակալվել են հանրապետության խորհրդարանի նախկին պատգամավոր Ջաբա Իոսելիանիի երկու թիկնապահները։ Նրանք կասկածվում են 1994 թվականի ապրիլին Թբիլիսիի բնակչուհի Լիանա Չաչիբայայի վրա հարձակվելու ու սպանելու մեջ։ Ձերբակալության պահին նրանց մոտից առգրավվել է արտասահմանյան արտադրության ատրճանակ, «Վինչեսթր» մակնիշի որսորդական հրացան եւ 13500 ամերիկյան դոլար։

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

Ընտրությունների երկրորդ փուլը նույնպես անցավ խախտումներով

Կիրակի օրը Ադրբեջանում տեղի է ունեցել խորհրդարանական ընտրությունների երկրորդ փուլը։ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ գործակալությունը հայտնել է, որ ըստ Ադրբեջանի կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի տվյալների, քվեարկությանը մասնակցել է ընտրողների 55 տոկոսը եւ, ուրեմն, ընտրությունները կարելի է կայացած համարել։ Ընտրությունները անցկացվել են այն ընտրատարածքներում, որտեղ նոյեմբերի 12-ին կայացած ընտրությունների առաջին փուլում թեկնածուներից ոչ մեկին չի հաջողվել հավաքել ձայների կեսից ավելին։ Անցյալ շաբաթ Ադրբեջանի կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն արդեն հայտարարել էր, որ ընտրություններում հաղթանակ է տարել Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի «Նոր Ադրբեջան» կուսակցությունը։ Թե ինչ կարծիքի են այդ մասին ընտրություններին մասնակցած ԱՄՆ-ի եւ ԵԱՀԽ-ի դիտորդները, «Ազգն» արդեն գրել է։ Ադրբեջանի խորհրդարանական ընտրությունների գնահատումը երբեմն շատ խիստ, երբեմն անկողմնակալությունից հեռու բնույթ է կրել։ Այսպիսին է, մասնավորապես, «Նյու Յորք թայմս» թերթի թղթակից Սթիվ Լիվայնի հոդվածը։ Թղթակիցը հայտնում է, որ եվրոպական մի դիտորդ այսպես է ասել. «Այդ ընտրությունները չկայացած պետք է համարվեն»։ Այդ դիտորդը բարբաջանք է անվանել Ադրբեջանի իշխանությունների այն պնդումը, թե ընտրողների 80 տոկոսը մասնակցել է ընտրություններին։ Սթիվ Լիվայնը հայտնում է, որ տվյալներ կան, թե իշխանությունները ձերբակալել են անկախ դիտորդներին եւ ընդդիմադիր թեկնածուներին։ Միայն ամենաանհեթեթ դեպքերում ոչ թե ընտրական տեղամասերից, այլ տեղի են ունեցել կեղծիքներ ընտրական կամ էլ շրջանային հանձնաժողովներում։ Օրինակ, ընդդիմադիր Անկախ ժողովրդավարների կուսակցության նախագահ Լեյլա Յունուսովան դիտորդներին ընտրությունների արդյունքի մասին 2 ցուցակ է ներկայացրել. առաջինն անմիջականորեն ստացված է եղել ընտրական տեղամասից, իսկ երկրորդը շրջանային հանձնաժողովի կողմից է կազմված եղել։ Առաջին ցուցակի համաձայն, Լեյլա Յունուսովան հաղթել է ընտրություններում, իսկ երկրորդ ցուցակի՝ պարտվել։ Սթիվ Լիվայնը «Նյու Յորք թայմսում» բերում է Լեյլա Յունուսովայի խոսքերը. «Այսպիսի, եթե կարելի է դրանք այդպես անվանել, ընտրությունները Ադրբեջանում ոտնահարում, բռնատիրական վարչակարգի հաստատման միջոց են միայն»։ «Նյու Յորք թայմսի» իր հոդվածը Սթիվ Լիվայնը հետեւյալ խոսքերով է եզրափակում. «Ընտրությունների միջազգային ընկալումը կարող է բարդացնել Ադրբեջանի իր նավթի ճնշումով մեծացած հեռանկարային միջոցով Վաշինգտոնի քաղաքական աջակցություն ձայնի ուժեղացնելու փորձերը»։

ԳՐԻԳՈՐ ԷՄԻՆ-ՏԵՐՅԱՆ

ՇՏԱՊ ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է։
սեփականացված խանութ (120մ²)։ Հասցեն՝ Դավիթ Բեկ փող.։
Հեռ. 531773, 531017

ԼԵՀԱՍՏԱՆ

Նոր նախագահի կարծիքով՝ իրական է միայն ՆԱՏՕ-ն

ՎԱՐՇԱՎԱ, 26 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՌԻԱ-ՆՈՎՈՍՏԻ։ Լեհաստանի նորընտիր նախագահ Ալեքսանդր Կվասնեւսկու կարծիքով, միջազգային եվրոպական համակարգը է անվտանգության միակ հավանական։ Շաբաթ օրը «Ֆրանկֆուրտեր ալգեմայնե» թերթում տպագրված հարցազրույցում նա նշում է, որ Ռուսաստանի շարունակ ճնշումներն է գործում, երբ խոսք է բացվում ՆԱՏՕ-ի ընդլայնման մասին։ «Մենք ուզում ենք Ռուսաստանը տեսնել որպես բնականոն ժողովրդավարական երկիր եւ ոչ թե որպես նոր բռնակալի», հայտարարում է Կվասնեւսկին։ Նրա կարծիքով, խոսքը ոչ թե Ռուսաստանի հանդեպ թշնամանքի, այլ համագործակցության ավելի բարձր աստիճանի մասին է։ Ուստի, ասում է նա, «հնարավոր է ՆԱՏՕ-ն ընդլայնել առանց Ռուսաստանի հետ հակամարտության, բայց դրա համար համբերություն է պետք»։ Կվասնեւսկու կարծիքով, պետք է ձգտել Եվրոպայում ստեղծել կոլեկտիվ անվտանգության համակարգ, որը հիմնված կլինի գլխավորապես ՆԱՏՕ-ի վրա։ «Իրական է ՆԱՏՕ-ի գոյությունը, մյուս բոլոր ձեւերից ներկայացնում են տեսական կառույցներ», ասում է Լեհաստանի նոր նախագահը։

ՁԻԱՀ-ով վարակված ինը մարդուց մեկն ամերիկացի է

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 27 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՌԻԱ-ՆՈՎՈՍՏԻ։ Մ. Նահանգներում 1981 թ.-ից մինչեւ օրս գրանցվել է ՁԻԱՀ-ով վարակված 501310 մարդ։ Նրանցից 62 տոկոսը արդեն մահացել է։ Աշխարհում ՁԻԱՀ-ով վարակված 9 մարդուց մեկը ամերիկացի է։ Այս տվյալները բերել է ԱՄՆ-ում այդ հիվանդության վերահսկման ու կանխման կենտրոնը։ ԱՄՆ-ում ՁԻԱՀ-ով հիվանդներն առավել մեծ թիվ են կազմում սեւամորթների եւ իսպանախոսների մեջ. 100 հազար մարդու հաշվով համապատասխանաբար 101 եւ 51 դեպք։ Սպիտակամորթների շրջանում այդ թիվը հասնում է 17-ի, ամերիկյան հնդկացիների շրջանում՝ 12-ի, Ասիայից եկածների մեջ՝ 6-ի։

Կետերին ոչնչացնում էին կապույտ աղվեսների բուծման համար

Չուկոտկայի ափերի մոտ տարիներ շարունակ բազմաթիվ ծովային կաթնասուններ են ոչնչացվել ոչ թե բնիկների ավանդական զբաղմունքները պահպանելու համար, ինչպես պնդում էին ԽՍՀՄ-ի օրոք, այլ կապույտ աղվեսների բուծման նպատակով։ Ամեն տարի 100-ից ավելի գորշ կետեր, հազարավոր ծովափի ծովացուլեր սպանվում էին ծառայում Արեւելյան Սիբիրում բազմացվող այդ մորթատու գազաններին, հնարավորություն տալով համաշխարհային շուկան հեղեղել իրենց վայրի ներկայացվող կապույտ աղվեսների մորթիներով։ Այսօր ռուսները հեռացել են Չուկոտկայից, բնիկներին թողնելով տնտեսություններ, որոնք լքված են ճակատագրի քմահաճույքին, ինչպես նաեւ աղվեսներ, որոնց պետք է կերակրել։ Ուստի յուկյաներն ու յուպիկները շարունակում են ոչնչացնել գորշ կետերին, որոնց միսը վնասակար է մարդկանց համար եւ տրվում է կապույտ աղվեսներին։

L'EXPRESS

ԱՇԽԱՐՀ

ԱՊՀ գագաթաժողովը կրկին հետաձգվեց

ԱՊՀ-ի գործադիր քարտուղար Իվան Կորոչենյան հայտարարել է ԱՊՀ գագաթաժողովի հետաձգման մասին, որն սկզբնապես նախատեսված էր գումարել սեպտեմբերին։ Ամսեամիս հետաձգվելով՝ վերջին նախատեսված ժամկետը, որ 1995թ. դեկտեմբերի 8-ն էր, այժմ տեղափոխվել է 1996թ. հունվարի 12։ Պատճառների թվում Կորոչենյան նշել է ԱՊՀ երկրների նախագահների՝ դեկտեմբերի սկզբին նախատեսված արտասահմանյան ուղեւորությունները, ինչպես եւ տոները տանն անցկացնելու նրանց ցանկությունը։

ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ

Սուլեյման Դեմիրելը կայցելի Բաքու

ԲԱՔՈՒ, 27 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐՔ։ Դեկտեմբերի 5-ին բարեկամական այցով Բաքու կայցելի Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը։ Խաբար սերվիս գործակալության հաղորդման համաձայն, այցի նպատակն է ադրբեջանական ժողովրդի հետ Անկարայի համերաշխությունը ցուցադրել Ադրբեջանում խորհրդարանային ընտրությունների անցկացումից հետո։

Չեչնիա. Բոլորեց ռազմական գործողությունների մեկ տարին

ՄՈՍԿՎԱ, 27 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ։ Մեկ տարի առաջ, նոյեմբերի 26-ին Ռուսաստանը ռազմական գործողություններ սկսեց Չեչնիայում Ջոհար Դուդաեւի զինված ստորաբաժանումների դեմ։ Հազարավոր ռուսներ երեկ հավաքվել էին տեղի ուղղափառ եկեղեցում՝ հարգելու պատերազմի ընթացքում զոհվածների հիշատակը։ Ռուսական բանակի հրամանատարության հաղորդման համաձայն, անցած գիշեր Չեչնիայում զոհվել է երկու ռուս եւ երկու չեչեն մարտիկ։ Ընդհանուր առմամբ այդ ընթացքում գրանցվել է 24 հարձակում համադաշնային զորքի դիրքերի վրա։

Իռլանդիայում ամուսնալուծությունն օրինականացվեց

Քվեների ընդամենը 0,28 տոկոս առավելությամբ Իռլանդիայում հաղթեցին ամուսնալուծության արգելքի վերացման կողմնակիցները։ Շաբաթ օրը երկրում անցկացված համազգային հանրաքվեի ընթացքում քվեարկության մասնակիցների 50,28 տոկոսն արտահայտվեց վերջին 70 տարում գործած արգելքի վերացման օգտին։ Ինչպես հաղորդում է Ռոյթեր գործակալությունը, կարծիք կա, թե այդ պատճառով ամուսնալուծության հակառակորդները որոշել են դատարանում բողոքարկել հանրաքվեի արդյունքները, դրանք համարելով անօրինական, քանի որ կառավարությունը հանրաքվեի անցկացման համար ծախսել է բյուջետային միջոցներ։

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԱՌԱՋԱՐԿ

«Ազգը» աշխատանքի է հրավիրում ՍՐԲԱԳՐՉԻ

Գերադասելի են նորավարտ բանասերները, ովքեր բնակվում են քաղաքի կենտրոնում կամ մետրոյի կայարանների մոտ։

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վաճառվում կամ փոխանակվում են Ստեփանավանից մեկ կմ հեռավորության վրա գտնվող Կիրով բնակավայրում 2 սենյականոց սեփական տունս Երեւանում գտնվող բնակարանի հետ։ Ունի ռուսական վառարան, նկուղ, 2 ցախանոց, գոմ, 1000 քմ տնամերձ այգի։ Ինչպես նաեւ 1,4 հեկտար վարելահող (կարտոֆիլ, գարեն)։ Զանգահարել 581841, 582483։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՎԻԱՈՒՂԻՆԵՐ

ՉՎԱՑՈՒՑԱԿ
1995 թվականի նոյեմբերի 1-ից սկսյալ
Չվարքեր

Օրերը	Օդանավ	Մեկնում	ժաման.	Չվերթ	Նպատակակետը	Չվերթ	Մեկնում	ժաման.
----5--	ՏՈՒ-134	12.00	13.00	R3 343	ԱԹԵՆՔ	R3 344	13.55	19.05
-2---6-	ՏՈՒ-154	06.15	08.00	R3 151	ԱՄՍՏԵՐԴԱՄ	R3 152	16.45	00.15*
1---5--	ՏՈՒ-134	17.00	20.05	R3 7117	ԱՇԳԱԲԱԴ	R3 7118	21.10	22.30
-2-----	ՏՈՒ-134	11.55	12.00	R3 345	ԲԵՅՐՈՒԹ	R3 346	14.00	17.55
----5--	ՏՈՒ-134	09.40	10.00	R3 401	ԲՈՒՐԳԱՍ	R3 402	12.00	16.20
--3----	ՏՈՒ-134	13.40	13.45	R3 811	ԴՈՆԵՑԿ	R3 812	15.15	19.10
-2--5--	ՏՈՒ-154	11.00	14.10	R3 311	ԴՈՒԲԱՅ	R3 312	21.00	00.10
-2-----	ՏՈՒ-154	15.10	19.30	R3 7095	ԵԿԱՏԵՐԻՆԲՈՒՐԳ	R3 7096	21.30	00.05*
------7	ՏՈՒ-134	09.00	10.15	R3 301	ԹԵՀՐԱՆ	R3 302	11.45	14.10
-----6-	ՏՈՒ-134	19.50	20.15	R3 815	ԽԱՐԿՈՎ	R3 816	22.15	02.25*
------7	ՏՈՒ-154	13.10	14.15	R3 7225	ՄԻՆՍԿ	R3 7226	16.15	21.05
1234567	ՏՈՒ-154	09.20	11.10	R3 910	ՄՈՍԿՎԱ	R3 909	12.40	16.25
-2--567	ՏՈՒ-154	14.25	16.10	R3 894	ՄՈՍԿՎԱ	R3 893	17.45	21.10
--3--6-	ՏՈՒ-154	11.10	19.45	R3 7091	ՆՈՎՈՍԻԲԻՐՍԿ	R3 7092	22.45	03.55*
-2-4-6-	ՏՈՒ-134	11.50	12.35	R3 7207	ՌՈՍՏՈՎ	R3 7208	15.00	17.45
1------	ՏՈՒ-134	08.20	09.00	R3 825	ՕԴԵՍԱ	R3 826	10.20	03.40*
-----6-	ՏՈՒ-134	13.40	14.40	R3 835	ՍԻՄՖԵՐՈՊՈԼ	R3 836	16.15	19.10
1234567	ՏՈՒ-134	08.30	08.45	R3 7167	ՍՈՉԻ / ԱԴԼԵՐ	R3 7168	10.45	13.00
------7	ՏՈՒ-134	15.00	15.55	R3 7159	ՎՈԼԳՈԳՐԱԴ	R3 7160	17.30	20.20
---4---	ԻԼ-86	08.45	10.30	R3 101	ՓԱՐԻԶ	R3 102	20.10	03.40*

* ժամանումը/մեկնումը հաջորդ օրը։

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմեք «ԶՎԱՐԹՆՈՑ» օդանավակայան կամ ՀԱՈՒ-ի գործակալներին։

Անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ծառայությունների առաջարկի եւ պահանջարկի մասին հեռախոսով։ Զանգահարել 581167, 581351 «Մերկուրի»։

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան 23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 1993 Տպաքանակը 7000 Ստորագրված է տպագրության 27. 11. 1995 Գինը 50 դրամ

digitised by A.R.A.R.@